

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నవంబరు 27-వ తేది మంగళవారము (No. 199
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర శార్దూమాస శుద్ధ పాడ్యమి సంచిక ౧౯౯

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారికే వేలవేలు
అంగారకాలములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మానును. వాయువు పోట్ల
కావును. పాఠ్యపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. దెబ్బకుల భేదించును.
కావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
తురకను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు
నోవ్వులకు సరిపడేవివరించు.
చంద్రావ చిటి పూసు కొనిన
మోసము గలుగదు.
వర్షాని డబ్బితో నడచేసే 1-5 0-10-0
డబ్బె 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుంచునది.
అమృతాంజనం డబ్బె
6, 7 రులు కెట్టివిధి, మృదాన
లే
109, ఫేరింగ్ డ్రో, భద్ర, ప. బాయి

శరభరాజీయము

శ్రీమత్కృష్ణ రాజగారిచే పోషించబడుచున్న 'ఆర్ష వైద్య గ్రంథమాల' ప్రథమ కుసుమగా ప్రకటింప
బడినది. కర్త కృష్ణుడు శరభరాజు. ప్రాచీనమగు తెలుగు వైద్యగ్రంథము. ఇదవరాజీయమునంది. తెలు తెలుగున
వైద్య విషయములన్ని చెబుచును. మంచిమంచి వైద్యయోగములు గలవు. ప్రథమముద్రణపు బతులు ఇల్లిపో
వులే, తిరిగి ముద్రించి ప్రకటించినాము. మంచిగ్లేడా కాగితములు. 844 పేజీలు. నెల నిండుకాగితములైదు. 1-8-0
ఆట్టలైదు. 1-4-0

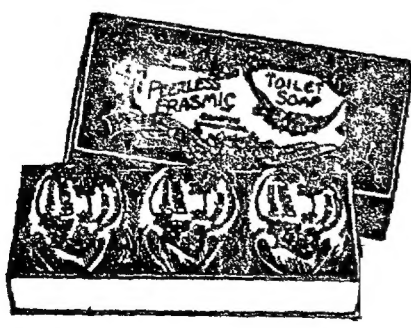
చారుచర్య:—సంక్లిష్టతనచే రచించబడినది. ప్రాచీనము. ఆరోగ్యవిధులన్ని బోధించును. నెల. 0-6-0

కూటముద్రము:—మాధవ చండిత విరచితము. త్రిదోషసిద్ధాంత విమర్శము తెలుగులోతో నెల. 0-4-0

5391 విలాసము:—ఆర్షవైద్య గ్రంథమాల ముక్త్యుల, (కృష్ణ)

పాపశుద్ధి

అన్ని పనుల కుపయోగపడును.
మీడియును సరియైన విలువను పొందవచ్చును.
పాప శోరంకులు ఎట్టి వివరితపు తెండలకైనను,
వానలకైనను, పగులుటగాని, కాంతి తగ్గుటగాని,
లేక చాలకాలమువరకు నుండును.
వివరములు కోరువారలకు ప్రముఖునిచే నల
హాలు ఉచితముగా నివ్వబడును. ఈ పూర్వకరుణ
మును పోగొట్టుకొనకుడు. వెంటనే వ్రాయుడు.
మాస్సీ లండ్ కో లిమిటెడ్,
పోస్టుబాక్సు 60, మద్రాసు.
5185

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

లిజునకలము

సుమారు 100 రకముల కొ
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తగినది
జి క టి గ ల ము
నామూలు 10 అం. నేటి 100 ప.
నెల్లునెల్లింగు 40 పం.

NO. 67 NO. 68

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!
ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు!!

వజ్రముల

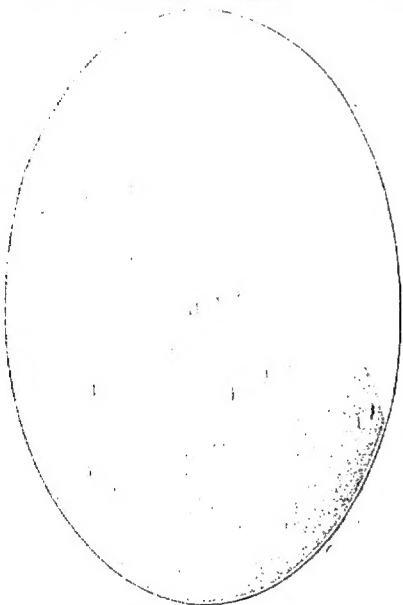
వజ్రములు.

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.	2-0-0
వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.	10-0-0
వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.	25-0-0
వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.	100-0-0

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.

అంధ

వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము. వజ్రములను కొనుగోలుచేయుటకు ముందుగా దయచేసి పరిశీలించుకొనుట ముఖ్యము.

నై మ ను సం ఘ వి చా రణ

'ఇంపీరియల్ ప్రెస్' భారతదేశమున కిష్టము లేదు.

ప్రారంభవిద్యకై భారతప్రభుత్వము రాష్ట్రములకు హెచ్చుగా సాయము చేయవలెను

భారతప్రభుత్వ వాణిజ్యవిద్యార్థుల సాక్ష్యము

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్
దీర్ఘ, నవంబరు 24:— ఈరోజు భారతప్రభుత్వ వాణిజ్య విద్యార్థులకు సర్ బార్టి కార్పొరేషన్ గారు విద్యా కాళా కార్యదర్శియగు జి. యస్. బాబ్స్ నెగారును. సైమన్ సభ్యులవారియెదుట విచారించబడిన, బర్నిచంప్రభుత్వ తప్పక తీర్చిన సభ్యులందరు హాజరయిరి.

కార్పొరేట్ సాక్ష్యము

సర్ సైమన్ ప్రెస్ చింతగా కార్పొరేట్ గారిట్లు చెప్పిరి:— ఆంగ్ల దేశమున బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడ్ నిర్వహించు కార్యక్రమము భారతదేశమున వాణిజ్యకాళా నిర్వహించుచున్నది. సర్వలకు ఏదలకైతే, ఏదవ్యాపారము వాణిజ్యసంబంధమైనదిగా జేసి కల, ఎగుమతి దిగుమతి సర్వలపై మంకములు, పైకమినర కార్పొరేట్ యము మా కాళా ప రి పాలన ము నకు తో బడి యున్నది. రైల్వే చీఫ్ కమిషనరు రైల్వే కార్యదర్శిగా నున్నాడు. సైమన్ రైల్వే చీఫ్ కమిషనరు యిద్దరము ఈ రెండుకాళాలకు సంబంధించిన పనులయేదైన పరిష్కరింపబడవలసినయెడల కలసి నాకొకడములు మాన్చునానిని దర్శించెదము.

ఇచ్చట సైమన్ గారు ఆరిక బడంబడికను గురించి ఫీస్టులు కన్వెన్షను జాయింట్లు సర్వ మెంటు కమిటీవారి నివేదికతో నొక భాగమును చదివెరి. ఈ నివేదికలో ఆంగ్ల దేశముయొక్క ఆరిక లాభమునకై ఆంగ్ల దేశము ప్రవర్తించుచున్నారని భారతీయులు తలచుటలన ఆంగ్ల భారతదేశముల సామరస్యము నకు భంగమువాటిల్లును. కావున భారత కాపనసభకు భారత ప్రభుత్వమునకు ఏకీభావముగల సమస్యలతో దేయందును భారతకార్యదర్శి జోక్యము కలగజేసికొనరాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముద్రపటిగాని, సామ్రాజ్యమునకంటికి సంబంధించిన విషయ ములైనగాని, భారతకార్యదర్శి జోక్యము కలగజేసికొన వచ్చును.

సర్ సయ్యున్ ఈ బడంబడిక భాగము నిర్వచించబడినదా? ఆచరణము దిడి యెట్లు కొనసాగుచున్నది?

కార్పొరేట్:—ఈ బడంబడికను కొనసాగించుటకు మేమును భారత కార్యదర్శియు చాల ప్రయత్నించిరము. అప్పుడప్పుడు కష్టములు పడవలసివచ్చును. కాని యెల్లప్పుడు మేము సమరసభావముననే ప్రవర్తించితిమి. ప్రస్తుతస్థితి జాయింట్లు కమిటీవారి నిర్ధారణల యభిప్రాయము ననుసరించియేయన్నదని నా యభిప్రాయము.

సయ్యున్:—ఇద్దరము ఈ యొడంబడికను సమరసభావ ముననే కొనసాగించుచున్నార. ఎగుమతి దిగుమతి సర్వలపై సైమన్ సమస్యలను గురించి భారతదేశముయొక్క సిద్ధిగతులను దెలుపుదు.

కార్పొరేట్:—టారిఫ్ బోర్డు నివేదికలపైను ఈయొడంబడి కలను పరిశీలించు సవకాళము మాకు గలిగినది. నివేదిక మాకు చేరినప్పుడు దాని నాలోచించి భారతప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను భారతకార్యదర్శి కంపురుము. చాల సుదర్భ ములందు భారతకార్యదర్శి తన యభిప్రాయము నివ్వగు. ఎప్పుడైన నివ్వదలచినచో మేమువారి నాలోచించెదము. వారి యభిప్రాయములు సలహాలు మాలేమే. వారి సూచనలను మేము తప్పక యంగీకరించవలసిన నిర్బంధమేమియులేదు. తరు వారి మేము యానూచనలను కాపనసభవారియెదుట పెట్టెదము. కాపనసభ దాని నంగీకరించినచో బడంబడిక సార్థక మగును.

సాక్షి: తరువాత టారిఫ్ బోర్డువారికర్తవ్యములు, విచారణ కై విషయములెట్లు సంపాదనలో వివరముగా తెల్పెను.

సైమన్ పరిశ్రమల గొనంగిన రతన మెప్పుడైన తీసి వేయబడినదా? భారత ప్రభుత్వాభిప్రాయము లేకుండా భారత దేశములో తయారగు సరుకులు విదేశములలో పోటీచేయవలసి వచ్చినదా?

కార్పొరేట్:—టారిఫ్ బోర్డు 1924 సంవత్సరములో సా పించబడినది. ఉత్కలపరీక్షను విషయములు యిప్పుడు దివ రతన మరల తీసివేయబడినది. ఈ సమస్యలపై కష్టములు చాల మట్టుకు తీర్చివేసినవి. ఎగుమతి దిగుమతి సర్వల దేయవట్టు చున్న పరిస్థితి కొంత ప్రతిపాదిగనుబడుచుగాని ఆరికచట్టము లో కలవలసివచ్చును. ఇందులను భారతకాపన సభవారు తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించుటకు తలచినచో కలవాళము గలదు.

సైమన్:—ఈ కష్టములవిషయమై భారత ప్రభుత్వము వారు చేయదలచుకొనినదాని నాటకపరమటకు భారత కార్య దర్శి యేమైనచేయుచుండెనా?

కార్పొరేట్:—ఇట్టివిషయ మెప్పుడును జరగలేదు. మేము భారత కాపనసభవారికి చేసిన సూచనలన్నియు ఆమోదింప బడుచువచ్చెను.

ప్రశ్న:—1927 సంవత్సరపు ఉత్కలవిషయక చట్టమున నిట్లు జరిగెనా?

కార్పొరేట్:—జరిగెను. కాని ఆంగ్ల దేశమునందెప్పుడు ఉత్కలమును విశోధించుచు ఉత్కలమును వేరుగల వస్తు వేయుటచేత నది అవసరమును ఇంపీరియల్ ప్రెస్'కు అని కొందరు కాపనసభ్యులు తలచిరి. నిజముగానది ఇంపీరియల్ ప్రెస్'కే కాదు.

సయ్యున్:—ఆంగ్ల దేశమునందెప్పుడు ఉత్కలపై తక్కు వ పన్ను వేసినయెడలనది ఇంపీరియల్ ప్రెస్'కేయైట్లుగను.

కార్పొరేట్:—ఇది కాపనసభ్యులలోనిదిలేక. ఆంగ్ల దేశమునందెప్పుడు ఉత్కల చాల ప్రశస్తమైనది. విశోధింపబడి చవుకగావచ్చును గాని మంచిదిగాదు. అది భారతదేశము నందుని తయారగు ఉత్కలతో పోటీ వడుచున్నది. దానికొక పన్ను దీనికికొకపన్ను వేయుటచేత రెంటిని భారతదేశపు ఉత్కలతో పోటీకై సమానముచేసినది.

సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారి ప్రశ్నలు

ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారుగారి కార్పొరేట్ గారిట్లునిరి:— (ట్రేడ్ కమిషను లండనులో పై కమిషనరు వజ్రమును న్నది. పై కమిషనర్ గారి ఆఫీసు యెట్లు వాణిజ్యకాళాకు అంగముగా నున్నది. టారిఫ్ బోర్డు వాణిజ్యకాళాకు తోబడినప్ప టికి, వాణిజ్యకాళా యిష్టానుసారముగా టారిఫ్ బోర్డువాడు ప్రయత్నించ వలసరము లేదు.

ప్రూమ్:—టారిఫ్ బోర్డును విచారించుట కిట్టివిధాన మును సాధారణముగా నవలంబించును.

కార్పొరేట్:—బోర్డువారు తయారచేసిన రెక్కలను బట్టి వారిసలహా యెంతవరకు సర్వములని విచారించును.

ప్రూమ్:—బోర్డువారి సూచనలను వికలభావముతో విచారించురన్నుట.

కార్పొరేట్:—బోస్.

ప్రూమ్:—ఉత్కల చట్టము కాపనసభలో విచారించ బడు సమయమున కొందరి ఇంపీరియల్ ప్రెస్'కు అని చెప్పిరిని యంటిరే. భారత కాపనసభ మొత్తముగా ఈసభ్యుల వ్యతిరేకముగానున్నదా?

కార్పొరేట్:—వారు తమ యభిప్రాయము సెప్పుదును స్పష్టముగా చెప్ప లేదు. కాని ఆరిక విషయ ములన్నిటిలో ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారు చెప్పినట్లే జరుగుచున్నదని చాలమంది తలచుచున్నార.

ప్రూమ్:—మిశ్రాఖవిషయమై కాపనసభవారును భారత ప్రభుత్వమును ఎన్నడైన భేదించిరా?

కార్పొరేట్:—బోస్, హాడిగారి కొస్తావ్యాపారము బిల్లులో విభేదము వచ్చెను. ఆరిక విషయములందు ఒకరికిని యింకొకరికిని విభేదము కల్పించు కా పనములను సభవా రొప్పుకొండరని నాకుతోచదు.

సైమన్ ఇట్టి విచక్షణల విషయమై రాష్ట్రీయ ప్రభు త్వములకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ యొసంగదగునాయను (ప్రశ్నకు వివిధ కాపనసభల రాష్ట్రాధికారములు స్పష్టమేమియు న్నవిని చెప్పవచ్చును. పాంచాలములో భూములను సంపాదిం బు ఒకసంఘమునకు పాక ర్యము లిచ్చుట యింక రియొక సంఘమునకు ఆటంకములు కల్పించుటయు తనకి కా దని సూచించబడెను. కావున వివిధకాపనసభల కాపనాధికార ము కుండగిన హద్దు తెలియనిచో చర్చించుట యవసరము. ప్రూమ్ సాక్షివైపు తిరిగి.

భాగ్యతాయంత ప్రభుత్వవిద్వనయెడల వాణిజ్యకాళా భారతప్రభుత్వకాళాగా నుండవలెనా, లేక రాష్ట్రీయకాళాగా నుండవలెనా?

కార్పొరేట్:—ఎట్లుండెనుండవచ్చును. కాని ఒక రాష్ట్రీ యునకు ఇంకొక రాష్ట్రీయనకు గల ఆరిక ఆటంకములను విద్వి స్టముచేయవలెను. వివిధరాష్ట్రీయలకు యా యధికారమును పంచిపెట్టితిమేని అభిప్రది కాలంకమును, అసంపర వ్యయమును తప్ప మరేమియులేదు.

కవిత్వము పేరుచేయుచున్నది. ఇది కవిత్వమునకు ప్రతినిధిగా నిలిచినది. ఇది కవిత్వమునకు ప్రతినిధిగా నిలిచినది.

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

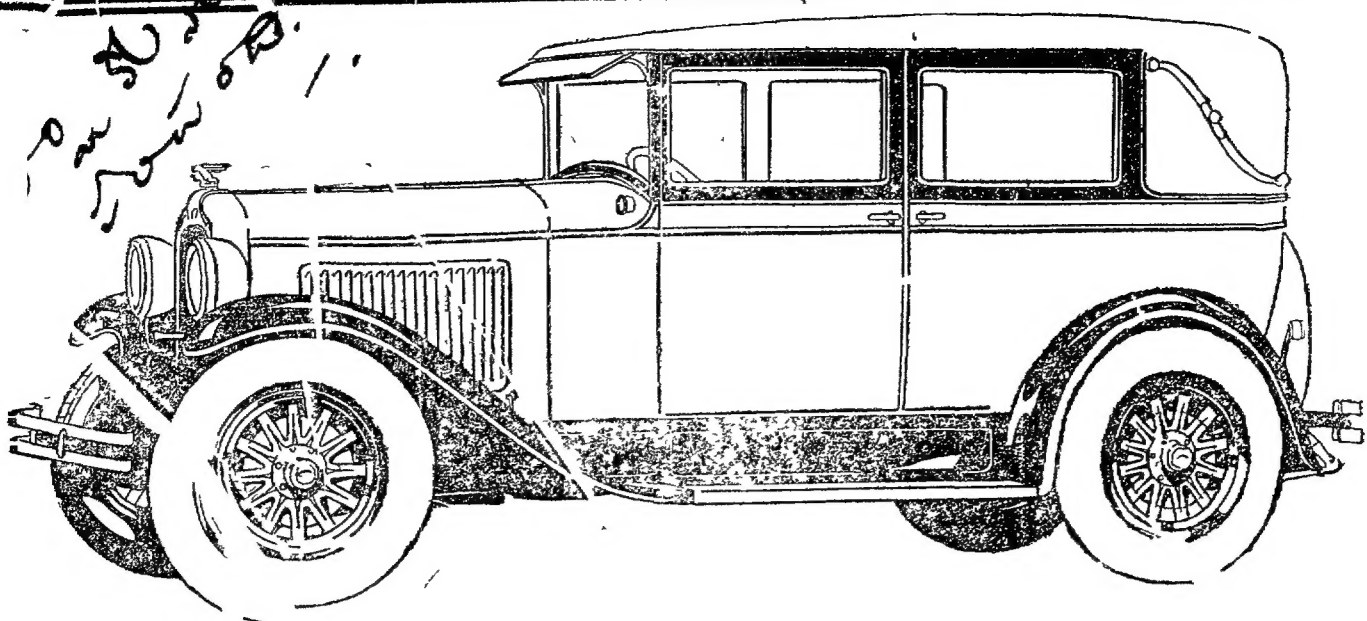
కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

కవిత్వము

ఎక్కువ తాళి 'మికలిగినది' మితవ్యము మొనర్చునదని జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచియున్నది

తక్కువ ధరలుగలిగి, కార్లు పెద్ద నెత్తికి వివర్ణ బాడీలతో నమర్చబడి చూపబడి 5 మిగిలినది అనందమును చేకూర్చుచున్నది.

ఇంత జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచియున్న ముఖ్యతరణములు రెండు అవేవన, తాళిమి, మితవ్యముననునవి.

పాటియేక కారును మీరు 5 సంవత్సరముల ఎక్కువ వేగముతో నడిపినను, హెడ్ లాండ్ మొదలు, స్టాప్ లైట్ వరకు ఎంతమోటాగా నువ్వో గొరిచినను చెడిపోకుండు నట్లేర్పాటు కాబడినది. రు 5000 ధరలో పొందదగిన కార్లన్నిటిలో ఎక్కువ గొప్ప ఇంజనును గలిగి

యున్నది. మిగతవన్నియు తరగతికి చేరునట్లుగా తక్కువగా కాబడినవి.

శుభ్రోద్దమిదనైనను నిర్భయముగా నడవ ఎట్టి ఇంజనల్ మోటార్ వారి ఆవరణము వచ్చును. వ్రతి. కాలము పరిమితమైనదియే. లలో 3 వత్సరముల

దానిని భరించుటకు ల. తవరకు ఇందు అమిత కాశ్యర్యముగలుగును, తెలిపిన నట్లు సిక్స్ సిలండర్ తక్కువ ధరలతో నడుపుటకు వీలగు కాకపోయి రు నవీనపద్ధతిలో వర్పరుపబడినది. అలా, నట్టైతే యిట్లు జయము గాంచియుండదు.

జి. ఎచ్. బూలీ అండు కంపెనీ, సి ఎస్ ఎస్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్ | టి. స్టేన్స్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్
బెంగళూరు, మద్రాసు, ఉదకమండలం. కోయంబత్తూరు.

పాంటియన్ సిక్స్

"జయప్రద మైన సిక్స్"

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు: - సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ కాబట్టి పాన్సు, ఎ. కాశ్యరరావు టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగార్లు నేటి యదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

మోటారు ప్రమాదము: - తిరువత్తూరు రోడ్డునందు ఒక మోటారు బస్సు పోవుచుండ నై చొండవై దానికింద నుండి మురిచెను అసలమునకు పోలీసువారు వెంటనే యిగిరి ఇర్రుదక్కాల్సి జరుగుచున్నది.

ద. ఇ. వర్తక, నిర్మాతల సంఘము: - ఈ సంఘమునకు 'జయ-మన-యోధి' సి. కుమారస్వామి అండ్ సన్స్, కె. ఎ. అక్బర్ బాబా కార్లు ఉపాధ్యక్షులుగ నందుట కంగీ కరిగి నది. ఈ సంఘముయొక్క వివరముల దెలియగోరవారు కార్యకర్తల సంఘము గా గాడనవీధి, మద్రాసు అండ్ నాయుల మును.

ద. ఇ. జాతీయారోగ్య సంఘము: - ఈ సంఘమునకు గౌరవనీయుని 15-1-20 లేదీవి ఎస్.ఎ.ఎ. ప్రధాన కార్యదర్శి కుమార్తె ప్రధాన పోటీజగతును. బీదలతరగతిలో తిరిగివారి మొక్క 8 మాసముల మొదలు 8 ఏండ్లవరకుగల పిల్లలకు, కలకలము, 8 ఏండ్లలోపు వయసుగల ధనికుల పిల్లలకు, 8 ఏండ్లలోపు ఆ.గ్లోబిడియో కను, యూరపియను పిల్లలకు మును తాపగలుగును.

విద్యుచ్ఛక్తివలన మరణించుట: - చాకలపేట లాండ్రితో వనియించున్న గోపాలనా. నుడు అనుయోజకుడు ఏ. స్వయం ప్రకృతికాండవలన తగిలి చిక్కునదిన యొకకాలివడ గను తీయుటకు దానిమీదకెక్కి ఎత్తిగిరితన చేతులకు సోకగా చేతులు కాలిపోయి 25 అడుగుల ఎత్తుకుండి క్రిందపడి వెంటనే మరణించెను. విద్యుచ్ఛక్తివలన మరణము సంభవించినది సంచాయిత్తిగల తీర్పుచెప్పిరి.

ది. ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్-మద్రాసు కమిటీలు: - మద్రాసునందుండి ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్ జనరల్ సెక్రటరీగారగు డాక్టరు యె. లక్ష్మీప్రసాద్ అసోసియే టి. అండ్ సి. యంగారి వుత్తరప్రకారముగా యుచ్చికి మకాత రిజిస్ట్రేరుగారగు డాక్టరు కె. ఎం. యస్. అనభవ యయించె వారు యిచ్చిన కలహం. అనుభవ ఆముర్యద, యూజులు కాకయందు సేత తైల్రేవద్దకు పరలగు వైద్యసాధకులు గుంటూరు యం. ఎ. యల్. టి. చేరి వి. సి. హెచ్. వాక్ యెగిరిగారి అధ్యక్షతక్రింద, యం. యల్. సి. కవున్సిల్ సాయంత్రం 8 గంటలకు 21 నవంబరు లేదిన క్రియవత్త త్రాంచిగా (గుండ్ల ఇండియన్ మెడికల్ సే కేతో ఒక సంఘమును టూరు డిస్ట్రిక్టు క్రమ, అందుకు సంబంధించిన అధీకు సాపించుటకు మోడమునది. అధికారిలను ముగ్ధిగాను తూర్పుతీరమువరకు సహాయ శ్రీలింగం నమూనాబేయుటకు నిన్ను మద్రాసు వచ్చిరి.

“మేము నభకు రాజ్యగ్రహ కొట్టుటయే ముఖ్యము”

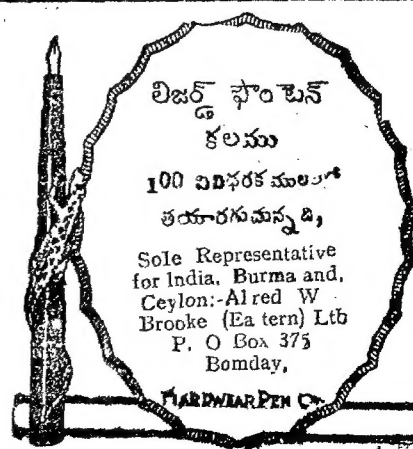
సాక్షి: - శాసనసభకు నేడు జాతీయ పక్ష నభ్యులు కల్గలేదు. లాహోరు, నవం 28: - పంజాబు శాసనసభాని బా ధవ రాలేదు. డాక్టరు ఆలం, మోతాసింగ్, అశ్వత్ పాక్, చంద్ర భార్గవ, హీరాసింగ్ ప్రతాపసింగ్, వహమ్మదు సదీ క్, బోధరాజ్, చౌదరీ, మహమ్మదు అబ్దుల్ రహమాను గార్ల సంతకములు చేసి తాము పభకు రాని కారణముల నీర్తిగా గవర్నరుగారి కరింగించిరి: - పంజాబు శాసనసభలో జాతీయ పక్షవాదులమైన మే మున మాతో ఏకీభవించుచున్న గోపించు భార్గవగారును పభ కు రాజాలకున్నాము. లాలాజహరీరాయగారిని పాదపహీ నుడైన పోలీసు అధికారి కొట్టి యుండగా ఆపోలీసు అధికారవర్తన పంజాబు గవర్నరుమెంటువారు సభ ధానవరచుచు సర్దివేసిరి. పంజాబు గవర్నరుమెంటువారి వర్తన మాన్యుమెంటున్నది పంజాబు గవర్నరుమెంటువారి యెడల మాకుగల ఆగ్రహమును మాకు సాధ్యమైనంత ప్రకారముగా వెల్లడించుటకే మేము నేడు సభకు వచ్చుటలేదు ఈ విషయమై మాయభిషిక్తులను న్యక్తికరించుటకు ఇంతకన్న నవసరమైన యితరచర్యలను జరుప జలందిగానా.

అనేక విషయములలో ఆంధ్రు లితరులకన్న మాడుమూల
బడియున్నను నలంబు పంపర్వరములకు పూర్వము ఆంధ్రులు
సెరవేర్చిన కొన్ని మహాత్మ్యవృత్తాంతములును, కొనసాగించిన
యుద్ధములును కాశ్యపవిఖ్యాతిని గడించి, తోజులచిత్తము
తాకర్చించ గలిగెను. సుముసంస్కృతమునందును సాంఘికపాఠ
శుద్ధ్యునందును పృథుపాపాహిత్యాభివృద్ధియందును ఆంధ్రు
లకును తీ. పాప తిలల నే వారు సాంఘికపునర్నిర్మాణమున కొ
కవిధానము చేర్చరచి యున్నాడు గట్టిపుకాడినవేసిరి. అనాటి
ఆంధ్రయువకుల క్రవరనలెల్ల తీర్చి నిద్రి, వారి కాదర్శ
ప్రాయములగు జీవితవిధానముల దను యోద్ధేగములచేతకు క్రవ
రనచేరిన బోధించి యువజనచిత్రాక్షరణముజేసిన గురువరేణ్యు
ద్దండెరిరి. వారిలో కొకరు మనభాగ్యవశమున నేటికిని మనసు
వ్యసనపులై యున్నార. సాంఘికసేవముం దాంధ్రయువకు
లెంతవలె సాంఘికురావారమును. వారందరి కవిరచనా
పులై వచ్చి కెక్కుకాలెనని యుద్ధేహురుమండిరి. మద్రాసు
కళాకాలము మేము విద్యాభ్యాస మునరంభముచేసిన నాట
ఆంధ్రులు, అడివమాట తప్పనివాడినియ విద్యావహ
తులము మద్రాసు వానియను కావించుచుండిరి. ఆంధ్ర
పు ముగ గొరించినదముగా సార్వకలిహించెను. పూటకూడిం
డ యజనానలను, యుద్ధ పక్షియు యింటియజనానలను
య గడిపాండ్లు గూడ ఆంధ్రయువకులను నిస్సంకోచముగా
కల్పించెడివార. మనమననది ఆంధ్రవిద్యార్థి ఎట్లుచేయును?
అనియలించిరి. కేశావ్యుక్తమేళపహిషావక్రంగము, కేశావ్యు
క్తమేళుల గుర్రాచార విద్యసేవము, రజస్వలసంకరవివాహ
పుష్కలపాహడివగద్యములకులకులపూర్వాచార కరాయాత్రకు
విద్యక నిర్మాలనము, స్త్రీవిద్యాభివృద్ధి మున్నగుసంఘసం
స్కరణ కార్యములందు యువకులే ముందంజవేసి యెబ్బిట్లు

(२५५)

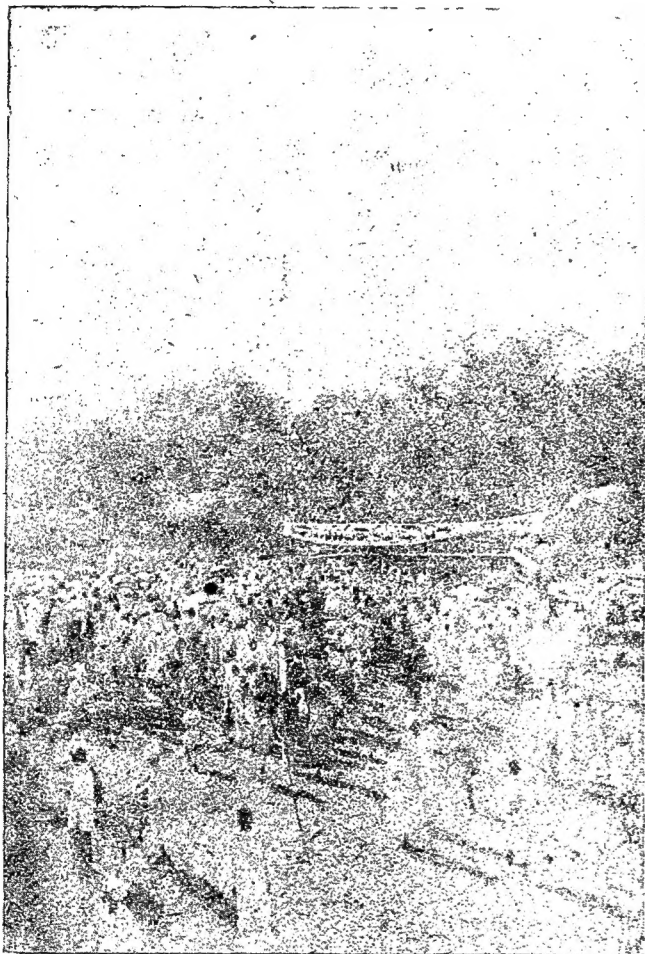
మ ద్రాసు శాననసభ

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ నవరణచట్టము
గూర్చి చర్చ

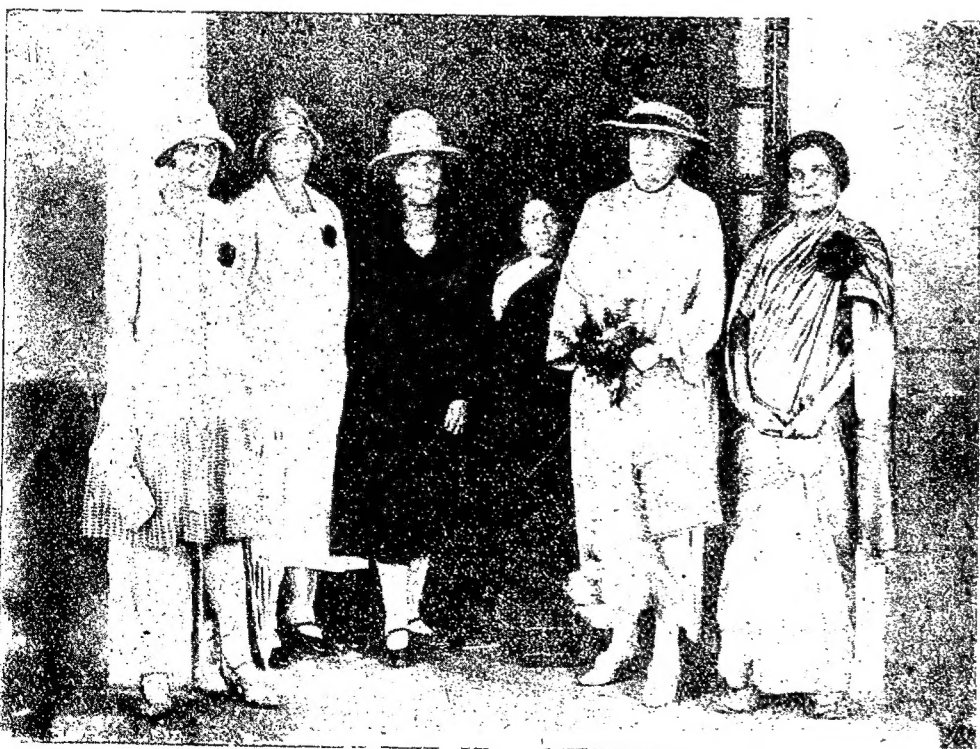

గౌ. అధ్యక్షుడు పటేలుగారికి మదరాసు సెంట్రల్ ట్రేడు సన్ద స్వాగత మొనంగుట. (ప్రె. ఫో. బి.)

నంద్యాల ఆంధ్ర సభలు

(శ్రీ) ప్రకాశం పంతులుగారు జాతీయధ్వజారోహణము జరుపుట

మహిళా విద్యా మహాసభ

సెనేటు మందిరమునందు గోపనుప్రభ్యిగారు మహిళావిద్యామహాసభా ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. ప్రముఖ క్రైస్టియను కాలేజీ ప్రధానోపాధ్యాయునిగారు, శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారు, గోపనుప్రభ్యిగారు, డా॥ సుబ్బరాయనుగారి నతి యిందు గలరు.

(ఎ. రత్న)

అజ్ఞలు జమియా నిధి

గాంధీ మహాత్ముని వ్యాసము

ఈ నిధికి ధనము సమూలములకు అభ్యంతరములు లేల చూపుచున్నది పీనిలో ఆహారా ప్రధానముగా నున్నది. “ఒక మహాత్మునియొక్క స్మారకనిధి నేర్పరుచుటకు అందులో ఆద్ర వ్యము ప్రధానముగా మహాత్మునియొక్క కొరకే వినియోగింప బడనున్న పుదును ఆనిధికి హిందువు లేల ధనమివ్వవలెను?” అని హిందువులలో చాలమంది క్రొత్తమమమ్మారు. వాకిం అజ్ఞలు ఖానుగారు మొదటి నుండియు హిందూ మతపక్ష పాతిగా నే యుండెను ఈ నిధికి విగ్రహ రాధకులగు హిందువులు గూడ ధన మిచ్చుచున్నారు. అట్టి యీ నిధికి మహాత్మునియొక్క లేల ధన మివ్వవలెను? అని చాలమంది మహాత్మునియొక్క గురువులు. ఈ రీతిగా యీ నిధికి ధన మొనంగుట హిందువులును మహాత్మునియొక్క గూడ ప్రతికూలుగా నే యు న్నారు. పీనిటల ప్రతికూలుగా నుండినను దీనికి ధన మొన గవలెనని దేశీయులను నేను కోరుచునే యుండును జమియామి లియొ పంప యిప్పుడు పూర్తిగా సంపూర్ణమై నుంచి సీతి లోనికి తేటదెను. నాయందు పంత్వా విశ్వాసముగల ఒక హిందూ మిత్రుడు దీనికి 10000 రూపాయలు నొసంగెనని ప్రక టిం క గ లి గి నం దు త మ నే ను చాల సంతసించుచున్నాను. సీతిగతులు పైకి ప్రతికూలుగా కనబడు చుండినను జాతీయతకు సహాయము మైత్రిని వృద్ధిపొందించుటకు యితర వేతములవారిని విశ్వసించుటకంటె మార్గాంతరమేమి యును నాకు కనబడుచులేదు. ఇదివరకు కొందరు మోషపోయి నను కాగిరిముల ఆధారమునే నమ్మినను ననము లెక్కచేతు గూడదు విశ్వాసమునకు వరిమితిలేదు ఆశ మానవర్సవయోం తిరాళయన నిరంతరమును కలుగుచునేయుండవలెను. ఎల్లప్పు డును దోషముగిరముగురకును యితరులనిర్దోషులనియే మనము భావించుచుండవలెను. విశ్వసించ గి న వారి నొక్కరిని విశ్వసించ క వా వుటకంటె విశ్వాసార్హులు కాని వారిని వదిలించి విశ్వసించి మోషపోవుటయే మంచిది మోషపోయినవాడెన్నటికిని చెడిపోడు. చివరకు లాభమునుబడ యువాడు మోషపోయినవాడెప్పుడునుగాని మోషముచే ను గలి గిన వాడుకాదు. నమ్మినవాడు నేను మోషపడిననుగూడ మర ల నటుల నమ్ముచునే యుండును. నా జీవితమున చాలసార్లు మోషగాండ్రవలన నా కత్యధికముగ నష్టము కలిగినదను విష యమును నెంత మాత్రమును మరచిపోలేదు. కాని వరులనువిశ్వ సింధు ప్యభావము నాకు కందరి ప్రజలు నమ్ముచున్నందులకు నాకెట్టి విచారమును లేదు. నేను నావ్రాత్యహమున నాతో పాటు యితరులను విశ్వసించినవారును ప్రతిసారియును లాభ మునే బడసితిమని చెప్పజాలనుగాని అంతవలన మాకెట్టి నష్ట మును కలుగలేదని మాత్రము చెప్పగలను. ఒక మానవుడు తన ఆత్మను కోల్పోయినపుడు మాత్రమే వానికిని జరుగు నష్టము కలుగును. ఇతరులు మోషపుచ్చుటవలన మనము మన ఆత్మ నెన్నటికిని గోల్పోము. (ఎం. యిండియా 22-11-28.)

భారత యువకసంఘము

భారత యువకసంఘమువారి యజమాన్యముక్రింద, పురాతన భారతీయ యాచారానుసారముగ, ఒక వసభోజనము, కాగ్రీక మాసమున, 2-12-28 తేదీ—ఆవడి యాశ్రమపు బాల రసాల తరుచ్చాయల జరుగబడును. ఇందుజాతి, వర్ణమతభేద ములు పరిగణింపబడక, పర్యవమక్ష్మిబుద్ధితే పర్యము నిర్వహించబడును—అయినను, యాచారమును గోరువారికి, క్రత్యే కపు వంటకాలలు యేర్పరకబడును. పర్యజాతి, మతి, సంఘముల స్త్రీ పురుష బాలికా బాలకులు, యీ వసభోజనము ను జయప్రదముగ జరుపుటయందు తోడ్పడుదురని తలంచు చున్నాము.

ఇందగు వ్యయములను వసభోజనా కాంక్షులే భరింపవల యును. ఇవ్వగలవారికి రుసుము ఒక రూప్యము సాగారములకు విద్యార్థులకు యెనిమిది యదాజమాత్రమే. ఉపవసభోజనాదు లోహుంపేతరములగు కాకసంయుక్తములు. పర్యజాతులకు కాకా హరములే యివ్వబడును. తక్కువదము అన్నదానము చేయుటకు కత్తిలేదుగాన బీదల నిమిత్తము నిర్ణయింపబడినది.

వివిధ విధములగు అటలు మధ్యాహ్న ముడబడును. రా నిచ్చగలవారికి ఎం. ఎస్. ఎం, ఎస్. బి. ఆర్. రైల్వేవారు కన్వెన్ట్ యిచ్చినందువలన రైలుకు పోనురాను సగముఖర్చు మాత్రముగను.

భోజనపు టిక్కెట్లు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద బోషధాలయ యుపకాఖలం దన్నిటను యమ్ముబడును. అన్ని కా లే జీల యొక్కయు హైస్కూల్ యొక్కయు కార్యదక్ష్యులవద్దనుగూడ టిక్కెట్లు దొరుకును

విరాళముల నెవరైన యీతచారి వృద్ధికి నిచ్చినయెడల సంఘాధ్యక్షునిచే నయమున యంగీకరింపబడును అని డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వ్రాయుచున్నారు

ఆంగ్లో హైందవులు

శాంతి

ఆంగ్లో హైందవులు భారతీయులకన్న సభికుల మని తలచుచున్నారు. యూరపియనులలో జేరగోరుచున్నారు. కాని యూరపియనులు వీరిని జేర్చుకొనుటలేదు. సైమనుకమిషనువారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చిన కలనల్ గిడ్మిగారికి యూరపియనుల హక్కులను బాంధవతె నను కోర్కెగలదు. అది సాధ్యపడదు గాన, ఏబది సంవత్సరములవరకు ఆంగ్లో హైందవు లాక్రమించిన రైల్వేయిద్యోగములు మున్నగు వానిని భారతీయులకు జెండుకుండ చట్టమునం దేర్పాటు జేయవలయునని గిడ్మిగారు కోరుట ఎంత విపరీతమో యూహించవచ్చును. ఆంగ్లో హైందవుల విషయమున యోగ్యతతో బనిజేడట. ఆంగ్లో హైందవులను భారతదేశ నివాసులకింద చట్టము పెరిగించుచున్నది. ఈ నిర్ణయమును కలనల్ గిడ్మిగారు అంగీకరించుచున్నను తమ ప్రత్యేక హక్కులను ఆంగ్లో హైందవులు కోల్పోవరని తెలుపుచున్నారు. వీరి యుద్దేశ్యమేమన భారతీయులకు గల హక్కులను యూరపియనులకు గల హక్కులను గూడ తాము పొందవలయుననియో. యూరపియనులకు ప్రస్తుత సమయమున ఎక్కుడు హక్కులుగలవు. ఇకముందు భారతీయులహక్కులు విస్తరింపవచ్చును. అందుచే ప్రస్తుత లాభమును భావిలాభమునుగూడ పొందవలయునని ఆంగ్లో హైందవులు కోరుచున్నారు. అందుచే ఒకవంక తాము భారతీయులమని అంగీకరించుచు వేరొకవంక తాము యూరపియనులతోబాటు సమానస్థానము నాక్రమింప వలయునని మీకోరుట తటస్థించుచున్నది.

ఆంగ్లో హైందవులకు, హైందవ సైన్యమున భారతీయ స్థాన మిచ్చుచున్నారు. కాని కలనల్ గిడ్మిగారింతటితో సంతృప్తిజెందక, ఆంగ్లో హైందవులు బ్రిటీషు సైన్యములో గూడ జేర వీలుండవలయునని కోరుచున్నారు. ఇప్పటి పరిస్థితులలో, ఆంగ్లో హైందవులు బ్రిటీషు సైన్యములో జేరవీలులేదు. అట్టి ప్రతిబంధమును తీసివేయవలయునని, కలనల్ గిడ్మిగారు చెలిపిరి. సైమనుగారు గిడ్మిగారిపై సానుభూతి జూపిరి. ఆంగ్లో హైందవులను యూరపియనులు తమవారిగను, భారతీయులను తమవారిగను చూచుటలేదని, సైమనుగారు జెప్పిరి. ఆంగ్లో హైందవులు సర్వరాధిపత్య గాంచదలచుచో, భారతీయుల కష్టముఖములో పాల్గొని, వారికన్న సభికులమని భావించుకుండుట శ్రేయస్కరము. అందుకుమారుగ భారతీయులకు లభించు లాభములు మాత్రము ఆంగ్లో హైందవులకు గా

వలయును గాని, వారికి గల యిబ్బందులలో ఆంగ్లో హైందవులు పాల్గొనగూడదని తెలుపుచో, వీరు ఉభయ భ్రష్టులగుదురు. తుదకు పశ్చాత్తాప పడి వలసివచ్చును. ఏబది సంవత్సరములవరకు రైల్వేలు మున్నగు అఖిలభారత సర్వీసులలో ఆంగ్లో హైందవుల సంఖ్యలు ఏమాత్రము తగ్గగూడదనియు, ఇతర సంఘములకు వీనియందు ప్రవేశముండగూడదనియు కలనల్ గిడ్మిగారు కోరుటవలన, రిఫట్ల భారతీయులు ఏమాత్రము సానుభూతి చూడజాలరు. ఏ సంఘమున కయినను కొన్ని ఉద్యోగములు గుత్తగనుండుటకు సాధ్యమేనా? అయ్యది వాంఛనీయమగునా?

ఆంగ్లో హైందవులు తమ సామర్థ్యముపై నాధారపడియుండవలెను గాని, యిట్టి కృత్రిమపు ఏర్పాటులపై గాదు. ఆంగ్లో హైందవుల కోర్కెల పట్ల తమకు సానుభూతి యున్నను, కలనల్ గిడ్మిగారు కోరిన మినహాయింపును పట్టుచు నాదు పొందుచుటకు సాధ్యపడదని, సైమనుగారుగూడ జెప్పవలసివచ్చెను. ఆంగ్లో హైందవుల లెక్క పిక్కులును తదితర సంఘములవారునుగూడ గోడ వో, పరిస్థితులెటులుండునని, ఆర్థరూపూర్ణముగాను ప్రశ్నించిరి. ఆంగ్లో హైందవులను విచారించుటకు, గిడ్మిగారికి ఆంగ్లో హైందవవ్యూహి గావలయును. లా ఆర్థరూపూర్ణము మంత్రులవశము జేయగూడదని, గిడ్మిగారి తలంపు. అటుల జరుగుచో, శాఖాసౌఖ్యము చెడిపోవునట. రెండవసభ నామినేటునభ్యులతో నిండియుండవలెననియు, భారతీశాసనసభ ప్రభుత్వమునకు లోబడియుండవలయు ననియు, గిడ్మిగారు కోరుచున్నారు. దీనిని బట్టి, గిడ్మిగారికి స్వపరిపాలనము బనికరాదని తెలుచున్నది. భారతీ యాశయముల కీ రీతిని అడ్డుతగులుచు, దేశాభివృద్ధిని గమనింపక, స్వలాభమును మాత్రమే వాంఛించుచు, తమ యాభివృద్ధిని వెలిబుచ్చుచు ఆంగ్లో హైందవులు మెలగుచుండునంతవరకు, వారు అభివృద్ధిగాంచుట దుర్లభము. కలనల్ గిడ్మిగారి నాయకత్వము, ఆంగ్లో హైందవులను ఫలరహితముగ మార్గముల నడిపించుచున్నది. వారిని ఉభయ భ్రష్టుల గావించుచున్నది.

భారతీయ క్రైస్తవులు

శాంతి

సైమను కమిషనువారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చిన సంఘములు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును, స్వలాభమును ముఖ్యముగ గోరెను. హిందువుల రాయభారము మాత్రము ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లననరము లేదనెను. భారతీయ క్రైస్తవ రాయభారముగూడ ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లక్కరలేదని, స్పష్టపరచెను. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటు నిలచుచో, తమకు కొన్ని స్థానములుండవలెనని, వీరు గోరిరి. శాసనసభ్యులను నామినేటుజేయఁ దగ్గి హానికరమని, వీరు చెలిపిరి. వీ సాక్ష్యము ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యవాదులగు సెలెక్టుమిటీ సభ్యులకు ఆశ్చర్యము గలిగించెను. యం. సి. రాజాగారు వీరిని క్రాసుపరీక్ష జేసిరిగాని, ఫలము లేకపోయెను. క్రైస్తవ రాయభారమువారు, రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండవలయుననియు, కేంద్ర ప్రభుత్వము

నందు పాక్షిక బాధ్యత యూడవలయుననియు, స్పష్టపరచిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము రాష్ట్రములలో పనిచేయదని వీరి నమ్మకము. భారతీయ క్రైస్తవులు పాశ్చాత్య వ్యామోహమును వీడి, దేశభక్తి భరితులగుట, ప్రశంసార్హము. కాని ఇంతటితో తృప్తిజెందక, వీరు దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికై కృషిసలుపవలయును సైమను కమిషనుతో సంబంధమును మానుకొని, జాతీయవాదులతో చేతుల గలుపవలయును. ఉపేక్ష వహించుటవలన, వీరు తమకుగాని, ఒరులకుగాని మేలుజేయజాలరు. ఎట్టిమతము నవలంబించుచున్నను, రాజకీయ కార్యక్రమమునందు అన్ని మతములవారును కలిసి బనిచేయుట కెట్టి యభ్యంతరము గనుపించదు.

లక్నో: బహిష్కారపు టూరేగింపు

లక్నో లో బహిష్కారపు టూరేగింపును నిరోధించెదరను కారణమున, అసంతృప్తి ప్రబలెను. కాని, ఇటీవల జరిగిన యూరేగింపు యధేచ్ఛగ సివిలులైన లద్దారా గూడ వెడలెను. అధికారులు సామ్యముగ ప్రవర్తించిరి. బహిష్కారసంఘ కార్యదర్శికి తేఖ్వాయుచు, వారడిగిన మార్గముద్వారా ఊరేగింపు దీసికొని పోవుటకు ఉత్తరు విచ్చితిమనియు, సైమను కమిషను వచ్చురోజున కాంగ్రెసు కార్యాలయము నుండి రైల్వేస్టేషనుకు సరాసరి వెడలవచ్చుననియు, బహిష్కారవాదులు గుమిగూడి ప్రదర్శనము గావించుటకు స్వేచ్ఛనుయొద్ద ప్రత్యేకస్థల మేర్పాటు జేయబడుననియు, అమ్మట వారు కాంగ్రెసు ఆఫీసుకు రావచ్చుననియు, ఊరేగింపుకు గాని ప్రదర్శనములకు గాని తమ కెట్టి అభ్యంతరము లేదనియు, పోలీసు సూపరింటెండెంటు గారు వాదనము జేసిరి. అధికార దృక్పథము మారిన దనుట కిది నిదర్శనము. ప్రజలు తగిననిశ్చయము జూపుచో, అధికారులును వారి నిశ్చయమును గౌరవింతురు. లాహోరులో జరిగిన సంఘటనలకు పిమ్మట, యూరేగింపుల జోలికిపోవుట నష్టదాయకమని, వారు గ్రహించియుందురు.

29 తేది

లజపతిరాయి సంస్మరణదినముగ 29 తేదిని పరిగణించి, ఆనాడు దేశమంతటను అనుతాప సభల జరుపవలయునని, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు డాక్టరు అన్నాగారు భారతీయులను కోరియుండిరి. వీ విన్నపమును, నాయకులు పలువురు బలపరచిరి. దేశమంతయు లజపతి గాయగారిపట్ల కృతజ్ఞత జూపవలయునని, మాళవ్యాగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. లజపతిరాయిగారిని, అధికారు లుల్లంఘించినను, దేశము పూజించుచున్నదని, ఆనాడు వెల్లడి గావలయును. లజపతి గాయగారు దేశసేవకై తమ ప్రాణముల సర్పించిరి. స్వగౌరవసాపాదనకై తమ సర్వస్వమును ధారపోసిరి. అట్టివారికి భారతీయులు కృతజ్ఞత సూపుటకు, స్వరాజ్యసిద్ధికై తదేక దీక్షతో కృషిసలుపుటయే సభాసమార్గము. సైమను కమిషనును బహిష్కరించి, స్వరాజ్యసంపాదనయందు భారతీయులు నిమగ్నులగుచో, లజపతి రాయిగారి ఆశ్రిత భారతీయుల ప్రయత్నములు సఫలమగునటుల ఆశీర్వదించుచు. 29 వ తేది, దేశచారిత్రమునందు సూతసతకము సారంభముజేయును గాక!

లజపతిరాయిగారి మరణము : పీలు ప్రభువు

జపతిరాయి మరణసందర్భములగుర్చి విచారణ సలిపెదరా యని, కామన్సునభలో ప్రశ్నింపగ, పీలు ప్రభువుగారి కట్టి అవసరము గనుపంపలేదని, వికటరుటనుగారు బదులు చెప్పిరి. నాగరిక దేశము లలో నెక్కుడనయినను నిట్టి ఘోరమరణము తటస్థించుచో, తగిన విచారణ నలువకుండ నూరకుండురా? పీలుప్రభువుగారు ఇండియాకొరకొక సూత్రమును, ఇంగ్లండుకొరకొక సూత్రమును అనుసరించుచున్నారు. లజపతిరాయిగారు సామాన్యలా? వీరు, ఇంగ్లండు, అమెరికా మున్నగు దేశములందు ప్రసిద్ధిగాంచిన నాయక శ్రేష్టులు, పలువురు ప్రముఖుల మన్ననల గాంచినవారు, దేశభక్తాగ్రణ్యులు. ఇట్టివారి అకస్మిక మరణముగుర్చిన కారణములను ప్రజలెరిగియుండగ, లజపతిరాయిగారి పోలీసువారు తమను ప్రత్యేకించి కొట్టిరని మరణమునకు బూర్వము ప్రకటించి యుండగ, ప్రభుత్వమువారు నమగ్రమగు విచారణ జరుపకుండుట, ఎంతలాపమో యూహింపవచ్చును. హిందూదేశ దస్త్వీతి నిందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును.

బట్లరు కమిటీ విచారణ సంస్థాన ప్రజలు

సంస్థాన సమన్వయ గుర్చి విచారణ నలుపుచున్న బట్లరు కమిటీవారిఎడట నొనబడిన సాక్ష్యమును ప్రచురించెదరా యని కామన్సు నభలో ప్రశ్నింపగ యీ విషయమై పీలుప్రభువుగారి కట్టి వాగ్దానము జేయజాలరని వికటరుటనుగారు బదులు జెప్పిరి. సాక్ష్యమును ప్రచురించు కున్నచో బట్లరు కమిటీ రిపోర్టును ప్రచురించినను ప్రయోజనముండదు. సాక్ష్యమును ప్రచురించిన ఏమి నష్టము గలుగునో తెలియదు. సంస్థానప్రజలకు బట్లరు కమిటీ వారియెడట సాక్ష్యముచ్చుటకు హక్కు గలదని వికటరుటనుగారు రంగీకరింపకున్నారు. సంస్థానప్రజల యభిప్రాయములను కనుగొనకుండ సంస్థానముల భావిసితిని నిర్ణయించుట కెట్ల సాక్ష్యముగనో తెలియదు. సంస్థానప్రజలు బాధ్యతను గోరుచున్నపుడు సంస్థానాధీశుల యభిప్రాయములను మాత్రము గ్రహించిన ప్రయోజన ముండరా? సంస్థానప్రజలు పత్రికలలోను బహిరంగసభలలోను తమ యభిప్రాయమును తెలుపవచ్చునని వికటరుగారు రనుజ్ఞ నిచ్చిరి. సభలలోను పత్రికలలోను అభిప్రాయములను తెలుపవచ్చునని వికటరుటనుగారు సలహా నీయ నేలనో తెలియదు. అందుకు వీరి అనుజ్ఞతో నిమిత్తమేలేదు. బహిరంగసభల నయినను సంస్థానములలో జరుప వీలులేదనియు సంస్థానములందలి పత్రికలో స్వేచ్ఛగ సభిప్రాయములను తెలుప వీలులేదనియు వికటరుటనుగారు రెడగరు గాబోలు! బట్లరు కమిటీవారు సంస్థానప్రజల నిటుల నిరాదరించుటవలన వాలో ప్రబలిన అసంతృప్తి అతిశయింప గలదు స్వాతంత్ర్యత్రయము అతిశయించును గాని, తగ్గనేరదు.

కార్తిక సంఘములు

బొంబాయి గవర్నరుగారు మిల్లు యజమానుల సంఘపు విన్నపమునకు బదులు జెప్పచు కార్తిక సంఘములకు ఇతరులు సహాయముజేయుటవలన

అనర్థము వాటిల్లుచున్నదని నుడివీరి. హిందూదేశమునందు కార్మికులలో పలువురు విద్యనేర్పినవారు. వీరు తమ సంఘములను నడిపించుకొనగల స్థితిలో నుండరు. అందుచే కార్మికులతో సానుభూతిగల ప్రముఖు లీసంఘములకు తోడ్పడుట సహజము. ఇంగ్లండులో నయినను కార్మికులు గానివారు కార్మికోద్యమమునందు పాల్గొనుచున్నారు. వారికి పార్లమెంటుసభలో ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నారు. కార్మిక సంఘములకు రాజకీయ వ్యవహారములతో సంబంధముగలదు. హిందూదేశమునందు మాత్రము వెలుపలివారు కార్మికసంఘములను నడుప గూడదనియు కార్మికసంఘములు రాజకీయ వ్యవహారములతో సంబంధము గల్గించుకొనగూడదనియు నిర్ణయించుట సమంజసమగునా? బొంబాయి గవర్నరుగారు గావించిన ఎచ్చరిక కార్మికుల యభివృద్ధికి తోడ్పడజాలదు.

పంజాబు శాసనసభ: జాతీయపక్షము

పంజాబు శాసనసభలో ప్రసంగించుచు లజపతిరాయిగారి సుగుణములను గవర్నరుగారు కీర్తించిరి కాని వారిమరణమునకు కారణములయిన సందర్భముల పట్ల విచారమును చూచింపరయిరి. అధికారుల చర్యలను నిరసింపరయిరి. ఇట్టి దృక్పథము అధికారి ప్రతిష్ఠను కాపాడుకొను నిమిత్త మవలంబింపబడినను ప్రజలలో అనంతస్థి ఎచ్చుచు గాని తగ్గనేరదు. జాతీయపక్షమునకు చెందిన పదునాల్గుగురు సభ్యులు ప్రభుత్వ దృక్పథముపట్ల తమ అసమ్మతి జాపుటకు గాను హాజరుగారయిరి. తాము హాజరుగాని కారణమును వీరు ప్రచురించిరి. మున్ముదెట్టి చర్యల నవలంబింపవలయునో యోచింతుమని డాక్టరు ఆలంగారు నుడివీరి. పంజాబు ప్రభుత్వమువారి చర్యవారి గౌరవమునకు తీరని కళంక మాపాదించుచున్నది.

లాండురీవిన్యాయ పెంచుట

లాండు రివిన్యాయ పెంచుపద్ధతులు బ్రిటీషు ఇండియాలోనే గాక స్వదేశసంస్థానములలోగూడ ఏవగింప బడుచున్నవి. మీరజ్ సంస్థానముగో పదునేడు గ్రామములవారు కలిసి రివిన్యాయ హెచ్చుదలపట్ల నత్యాగ్రహము నవలంబింప దలచిరి. రయితులు గోరిన విచారణను సలిపెదమని సంస్థానాధీశుడు మొదట వాగ్దానము జేసెను గాని ఏమృతదానిని కొనసాగింపక పోయెను. విచారణ యనవసరమని, సంస్థానాధీశుడు తెలిపెను. విచారణ జరుగనిచో, రయితులు పన్నులను చెల్లించరని, వారి నాయకులగు పుండరీక్ గారు దెలుపుచున్నారు. సమగ్రమును నిష్పక్షపాతము నగు విచారణను నలుపక, ఇచ్చవచ్చిన రీతిని పన్నులను పెంచుపద్ధతిని, ప్రజలెక్కడ నయినను ఆమోదింపజాలరు.

న్యాయాధిపతి అగ్రహము

బొంబాయి హైకోర్టు న్యాయాధిపతి, దీర్ఘముగ క్రాసుపరీక్ష చేయుటచే న్యాయవాదియగు బహదూర్ గారిపై కోపగించుకొనెను. నియమిత కాలములో క్రాసుపరీక్షను పూర్తిచేయలేదని, న్యాయవాదిని న్యాయాధిపతి మందలించెను. తుదకు

కోర్టు నవమానించిన నేరముక్రింద చర్యదీసుకొందుమనియు, మరుదినమున ఉమాపణగోరుచో, ఉమిం చెదమనియు, న్యాయాధిపతి చెలిపెను. న్యాయవాది, ఉమాపణ గోరియుండలేదు. అందుకు సమ్మతింపలేదు. మరుసటిదినమున న్యాయాధిపతియే తన పంతమును విడనాడి తా నావిషయమై ఎట్టి చర్య దీసికొననని, వెల్లడిచేసెను. న్యాయాధిపతి దూరదృష్టి చూపె ననుటకు సందియములేదు. న్యాయవాదిచేసిన తప్పేమియు లేనందుచే, న్యాయాధిపతి శిక్షించినయెడల, ప్రబలాందోళనము చెలరేగెడిది.

ప్రమోషనులు

ఉద్యోగముల గుర్చిన సాంఘికవివాదములు, మా కంఠగ రుచింపవు. ఇంతవరకు తగినప్రాతినిధ్యము లేనిసంఘములకు, అర్హప్రాతినిధ్యము లభించుట సమంజసమే కాని, ప్రమోషనులను అర్హతబట్టియు, అనుభవమును బట్టియు గావించుట న్యాయముగాని, కులమును బట్టి గావించుట మిగుల అప్రశస్తము. నిన్న నీవిషయమై మద్రాసు శాసనసభలో జరిగిన ప్రశ్నలకు, రివిన్యాయమొబడుగా రిచ్చిన జవాబు లేమాత్రము తృప్తికరముగ లేవు. రిజిస్ట్రేషనుశాఖలో నిటీవల నవలంబింపబడిన ప్రమోషనులపద్ధతి మిగుల ఆక్షేపణార్హముగ నున్నది. ఇట్టి పద్ధతులు, పరిపాలన కేమాత్రము గౌరవము చేజాలవు.

లజపతిరాయిగారి సభ్యత్వము అనెంబ్లీ సభలో ఖాళీ

జలంధరు డివిజను ప్రతినిధియైన లాలాజీగారిస్థానే క్రొత్త ఎన్నికలు జరుపబడును

ధిల్లీ, నవంబరు 24:—పంజాబులోని జలంధరు డివిజనుకు ప్రతినిధియై యుండిన లాలా లజపతిరాయిగారు మరణించినందున వారిస్థానే ఆ సెంట్రీసభకు ఇం కొకరు ఎన్నుకొనబడుటకై ఎన్నిక జరుపుటకు వై.సా.యి.గారు డి.సె.లో ప్రకటన జేయుదురు

జి.బి.టి రాఘవయ్యగారు మద్రాసు గవర్నమెంటువారిచే ఆ సెంట్రీ సభకు నామినేషను చేయబడిరి వారిప్రభుత్వమునుండి విరమించినందున ఆ సెంట్రీసభకు క్రొత్తగా యింకొకరు వారిస్థానే నియమింపబడవలసియున్నారు.

(ఆ.పె.)

రాబోవు కాంగ్రెసు టికెట్టు రేటు

ప్రేక్షకులకు మాత్రమే
పుర్రులకు రూ 10 ల చొప్పున యున్న స్త్రీలకు రూ 5 ల చొప్పున యున్న ప్రేక్షకులకు రేటు విధించుట కలకత్తా కాంగ్రెసువారు ఏర్పాటుచేసిరి కాంగ్రెసుసభ జరిగెడిదనియు లన్ని టికెట్ కలిపి యాటిక్కెటు వర్తించును. (ప్రీ.పె.)

గాంధీగారు బలహీనముగా నున్నారు

వార్ధాలో విశ్రమించెదరు
వార్ధాలో, నవంబరు 24:—మహాత్మా గాంధీగారు వార్ధాకడకు వచ్చిరి. మూడు వార్ధాలో మీడుగ వల్లి 1, చాలా ఆరోగ్యముగా కనిపించుచున్నారు. వీరివద్దకు విక్రొంతి గై.గవ. పరిసి యున్నారు. (ప్రీ.పె.)

మనోదాస్యము

రాజకీయ సాంఘిక విషయములలో మనోదాస్యము అన్ని దేశములలోను సామాన్యముగా ప్రజలలో వ్యాపించుట స్వభావ సిద్ధము. ఎట్టి రాజకీయ సాంఘిక వ్యవస్థలను మనమున లంబించినను, అవి యెన్నిటికిని పరిపూర్ణత పొందజాలక లోపభూయిష్టముగానే యుండును. అయినను పంపుము చల నములేక యుండదు గనుక యెల్లప్పుడు దానిలో మార్పులకు కొందరై నను ప్రయత్నించుచుండురు. తక్కినవారు ఉన్నదాని తో తృప్తిపొంది మార్పులను అంగీకరించుటకు వెనుకాడుచుం దురు, అందోళనచేసిన కొలది, వారిలో కొద్దిమంది వాదనలో యేమాత్రము సత్యమున్ను, క్రమక్రమముగా అది జనసామాన్యములో వ్యాపించక తప్పదు. రాజకీయ విషయములలో మన విశేషియ ప్రభుత్వమునుండి విడిపోయినదాని, మనకు నిజమైన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కలగ నేరదని, ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిన మన శ్రీనివాసయ్యగారు, జవహరిలాలుగారు మొదలగు ప్రముఖులు నమ్ముచున్నారు. యువకులందరు వీరి ప్రోవనే త్రొక్కెదరు. మన వ్యవస్థ సంస్థాన ప్రజలు, ముందుగా తమ రాజ్యములలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము పొందినదాని, బ్రిటీషు యుండియారాజ్య తంత్రములో పాల్గొనబడెను. వీరి ప్రభువులు, ఇంగ్లాండు రాజునే నమ్ముకొని, నిరంకుశముగ పరిపాలించదలచుకొన్నయెడల, వీరు శిష్టుకాలములో వదర్శియు కావచ్చును. ఇట్టి వీరి మన భారతదేశములో రాగానే, మనలోని పెట్టుబడిదారలు, లక్షాధికారులు, ధనికులు, పెద్దభూభూమిం దులు, పోలికపొవుటలు తమకు రాకవిచ్చును.

ఈ సమస్య వాదమును దీనిలోని వివిధ భేదములను ఆలోచించుకొన బాలకపోవుటకు మన మనోదాస్యమే కారణము. స్వాధీన రాష్ట్రాన్ని ప్రజలలో వృద్ధిపొందినదాని, పరమపురా కరణ్యమును జయప్రదమై మనకు స్వాతంత్ర్యము నీయజాలదని యిట్లుంటే నేను మన గాయకులకును, కాసిన పథ్యులకును తోచకపోవుట కడు విచిత్రము. వీరి సూత్రమును తిరగరావుదిగ నమ్ముటకు వీరీ మాటలను, చేష్టలను తార్కాణములు.

ఇక, సాంఘిక విషయములలో మాడ మనోదాస్యము విజృంభించుచునే యున్నది. రాజకీయ రంగమునుండి, రాజులెట్లు త్రోసి వేయబడియున్నదో, సాంఘిక రంగమునుండి వన మత గురువులను పొరబోల వలసియున్నది. ఇట్టి విరక్తు మనము త్రోసివేయగా యింకను మిగిలిన కొద్ది కర్మకాండన, హేతు పూర్వకముగాని పిచ్చి నమ్మకములను, చీదాగా మన సాంఘిక జీవనమునుండి దూరముగ నుంచినదాని, మనము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములకు తనికరాము పరికరా, ప్రపంచము లోని యెవరి చూనవ సంఘములకు వెనుకబడి, తుదకు నెంచుటయో, వారిలో కలసిపోవుటయో సంభవించును. ఇట్టి విపత్తు రాకుండు చేయుటకే, బౌద్ధ మతము, ఆర్య సమాజమతము, క్రైస్తవసమాజమతము, జైనుమతము, బౌద్ధ మతము మొదలగునవి మన దేశములో అభ్యుదయము బహులదేయించెను. ఈ మతము లేవియు, రాజకీయభివృద్ధికి తోడ్పడుచుండ లేదు. తోడ్పడుటకు వీలులేదు. పంపు సంస్కరణ విషయములలో మాడ యీ వివిధ మత సూత్రములకు చోటియే కూడదు శుశ్రూత శాస్త్రమును ప్రకృతియే, యువతీ వివాహముల వలననే తిప్ప, మనకు శరీరమనోదాస్యములు గల సంతానము కలగనేరదని స్పష్టముగా ఘోషించుచుండగా, నుమారు రెండు వేలండ్ల క్రిందట వ్రాయబడిన స్మృతులు యిట్టి వివాహములకు వ్యతిరేకముగ నున్నవినియు రజపూలానంతరి వివాహములు చేసినవారు నరకమున ఇడుదురనియు, యువతీ వివాహముల వలన పాతివ్రత్యమునకు భంగము కలుగుననియు, అర్హ డవివాహతే స్త్రీ తక్కువై వృద్ధిచారము వృద్ధిపొందుననియు, మొదలగు పిచ్చి వాదనలకు దిగి, మన నాయకులను, సామాజికవేత్తలను మందలించుచు మనోదాస్యమును ముగిసిన వరచ జూచెదను. మన రాజులను మత గురువులను త్రోసి వుచ్చినదాని, రాజకీయ సాంఘిక స్వాతంత్ర్యములు మనకు లభించవు.

గ్రామములలో, ఒక వైపున జేదాంత సూత్రములను, మరొకవైపున స్వార్థ త్యాగము, కర్మ పీఠత్యమును ప్రబోధించిన దాని, మన భారత సంఘములకు యుక్తిలేదు. విశేష ప్రభువులు ఒకజేలే మన కధినిజేలే రాజ్యాంగ ప్రజాభివృద్ధి గెలవ, దానిని నిలుపుకొనుట కసర్దులము. ఈ మనోదాస్యమును, సాంఘిక రాజకీయము విషయములలో మనము పోగొట్టుకొనవలెనన్న, మనలో నైమమ్యమును కలిగించుట వర్తకలక్ష్యములను, శరీరమనోదాస్యములకు భంగము కలిగించు, బాల్య వివాహ శృంగారములను, ధనికుల నిరంకుశాధికార శృంగారములను శిష్టుమగ విరగగొట్టు కొనవలెను. దీని కెంతయో అందోళనము ప్రజలలో చేయవలసియున్నది. సామాన్యవిద్యా వ్యాప్తనకంపై మన ప్రచారకల యాచరణ ప్రబోధములవలన కలగు శ్రుతిపాండిత్యమే మనప్రజలను, యాదర్శమునకు పరిపూర్ణ తీసికొనివచ్చును. మనమాటలు కొలలు దాటునుగాని, ప్రచారములో విక్రియి అపవర్యము. పర్యమూర్తి, శ్రీనివాసయ్యగారు మొదలగు మన ముద్రాను శాయకులగురించి బాలలజనకరియగారు వ్రాసిన వ్యాసము

వ్యయములేని పడవ ప్రయాణములు

నర్సాపుర పోరుల తీర్మానములు

నవంబరు 14 వ తేదీన నాయంత్ర ముండగంటలక, నర్సాపురపు పోరులు, పి. ఎస్. బొమ్మలనందు, రామాచంద్ర వెంకట సంచీవరావు పంతులు, బి. ఏ. ప్రిదత్తగారి, అధ్యక్షతక్రింద, రాజ్ కోట, నర్సాపురము మధ్య "పశ్చిమ గోదావరి" యందు, పడవలమీద ధనవ్యయ మేమాత్రము లేకుండ, ప్రయాణము పలుపు సదుపాయముల చేర్చుటకుటకు సమాజీకమైరి. ఈక్రింది తీర్మానము లేకగ్రీవముగ అందరిచే యంగీకరింపబడెను.

నర్సాపురము రాజ్ కోట మధ్యనున్న పన్నెండుమైళ్ల గోదావరిమీద, ఆవిరియంత్రముల కలిగిన పడవల నడుపుట దుర్లభమని ముద్రానునందున్న హైదర్లు ఆఫ్ బాడికేచరు వారు తలంచుచున్నటుల, గవర్న మెంటువారు 1895 నెం॥ 29 హెచ్చరిక మూలమున, తెలియజేసి నందులవలన, పశ్చిమ గోదావరి, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు, పై జేప్పిన రెండుగ్రామములకు, పడవలరాకపోకల స్థిరపరచుటకు ప్రయత్నించు చున్నందు వలనన, ఈజనము సమాజీకమైన నర్సాపురపు పోరుల మన, మేము, ముద్రాను గవర్న మెంటువారిని, రాజ్ కోట నర్సాపుర ము మధ్యనున్న పశ్చిమగోదావరిమీద 4 వ కేక్ నుకొంది, పడవల రాకపోకల బహిరంగ వరువలదని, కెల్యాణ కల్లిక్ పెట్టుట ఆర్డర్ (11, 1890) క్రింద ఈ పశ్చిమ గోదావరి యొందవలదని, కొరచున్నాము; ఏలనన, అటుల గవర్న మెంటువారు జేసినయెడల, ధనవ్యయములేకుండ ప్రయాణము పలుపునను వారికి యిచ్చు డిబ్బంది కలుగును.

టి. డి. ఎస్. ఎస్. ప్రకాశరావు పంతులు, ప్రిదత్తగారి చే యాతీర్మాన ముపాదించ బడెను.

కొనాంధూరి కేమచార్లు, ప్రిదత్తగారిచే బలపరచబడెను. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. "ముద్రాను గవర్న మెంటువారివద్దకు, రాజ్ కోట, నర్సాపురము మధ్యనున్న పశ్చిమ గోదావరిని, గుత్తతయవలదని కొరుటకు, యాక్రిందివారు ప్రతినిధులుగ వంపబడుదురు:—యెట్టుల్లి శారాయమ్మారీ, అద్దకి శుబ్బారావు, కొనాంధూరి కేమచార్లు టి.వి ఎస్. ఎస్. ప్రకాశరావు, కింగంపెట్టి వెంకటరాజులు అంకాడి వీరాస్వామిశాయకులు.

కింగంపెట్టి వెంకటరాజు దీని నుపాదించిరి పుర్రెపు వెంకటరత్నముగా రామోదించిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడినది.

"కాలు పర్యవారాయణ పంతులు, పి. ఎస్. బొమ్మలనె కెలవరీగారిని, ముద్రాను గవర్న మెంటువారికి, నర్సాపురపు జిల్లా పబ్లికత్వరుకు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు, నర్సాపురపు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు, పత్రికలకు, ఈ తీర్మానముల నెరకవరువలయునని కొరచున్నాము" అధ్యక్షులు, యాతీర్మానము నుపాదించిరి. అందరిచే నంగీకరింపబడెను.

తరువాత పర్యయ, ఈ పెద్దలే మనస్వరాజ్య కాసినపథ్యులకు మార్గదర్శకులు. కాసినపథ్యలోగాని కాంగ్రెసుపథ్యలోగాని, మన స్వరాజ్యపథ్యులు మొదట తాముచేసిన ప్రతిజ్ఞలకు యెంత వ్యతిరేకముగ నడచిపోయి మనము తలచుకొన్నంతమాత్రముననే జడలు జలదించును. తలంపులగుచుండును, వీరేనా దౌర్జన్య రామోత్త పరమపురా నిరాకరణ విధానమునకు ప్రజలను సిద్ధము చేయగలవారో? కాసినపథ్యలో ప్రతిష్ఠాపథ్యములను కలగజేయుటకు వెరచువారు. వివిధపార్టీలతోచేరి లక్కరి కుంత్రములు చేయువారు. యేమభ్యుదయములోగాని, తమ పర్యవేక్షకులకు రాజీనామాలుచిచ్చి తిరిగి నూతన యెన్నికలకు నిలుచుటకు జంకు వారు. యిట్టికాసినపథ్యులు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు పూనుకొనగలరా యని సందేహము పొడముచున్నది. ప్రజాశ్రుతి నిధిని చెప్పకొన ప్రతికాసినపథ్యుడు తన స్వార్థమునవలలి జనరామోత్తయవలన ఆధికద్రవ్యమును నమూనాచేసి, అనేక పండి యజులకు శాయకుడై తనజిల్లాలో గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు గడగవలెను. పాడిమాటలతో తృప్తిపొందక, కార్యరంగములోదిగి, దానివాచరణలో పెట్టుగల ధీమనే కాసినపథ్యులకు మనము వంపవలెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకుగాని, అధినిజేతరాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమునకుగాని, మనవేద్యవారులు కార్మికుల పరమ ముండవలెను. అటు చేయబాలని యెడల, యీ శాయకులను నమ్ముట కుక్కతోక పట్టుకొని గోదావరి యిదుటకు ప్రయత్నించుటయే. మన తాలూకాలకు, బాల్గోలివలె చేయకగినవారిచే మన కాసినపథ్యులకు పంపవలెను. అట్టివారు దొరకనియెడల, మనవోటు నీయకుండుటే యుత్తము.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

కృష్ణాజిల్లా నెకండరీస్కూలు

ఉపాధ్యాయసంఘము

రెజిస్ట్రేషన్ కోసం ఈనెల 16 వ తారీఖున మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మున్సిపలు హాలుస్కూలు మోలనందు కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసరుగారగు, పి. హెచ్. ఎస్. ప్రకాశరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద, పై సంఘమువారి వార్షికోత్సవము జరిగినది. ఇతరపక్షులన్నిటికంటె, కష్టమైన ఉపాధ్యాయవనని సంతోషదాయకమని అధ్యక్షులు నుడివరి. ప్రతియూపాధ్యాయుని జీవితాశయము, "ఉన్నత భావముల గలిగియుండుట నిష్కర్షకజీవము గడుపుట" అయియుండవలయు ననిరి. తమ సిఫారసులు, యువపాదవలం తెక్కజేయబడవలెనను, తమకు ఎస్. ఎస్. ఎల్. పి. స్కీమునందు యేమాత్రము జోక్యము లేనందువలనను, విద్యాధికారులు, చాలింత జీతము లిచ్చుచు యూపాధ్యాయుల జీవనమును యుత్కృష్ట పదవికి లేజాలనందుకు చింతిల్లుచున్నావని అధ్యక్షులు నుడివరి. యుజనోద్యమమును గురించియు, విద్యార్థులు రాజకీయ విషయములందు పాల్గొనుటగురించియు, తా నేమయు చెప్పబాలననిరి. అయినను విద్యార్థుల గురించిన విషయములందు, యూపాధ్యాయులు, యిష్టప్రకారము పరిశంపించుననిరి.

తరువాత డి. టి. రావు బాచెట్టాగారు, దీర్ఘ గంభీరోపకారము నిచ్చిరి తల్లిదండ్రులు, బోధకులు, యూపాధ్యాయులు, యువజనులగురించి తీసుకొనవలసిన శ్రద్ధలగురించి మాట్లాడిరి.

ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులకు, పాఠముల జెక్కుటయే గాక, శరీర, మానసిక, బుద్ధ్యాదుల యుద్ధాని, బాలకలపడ జేయుటయునుగూడ నేమవలయుననిరి. వ్యక్తిత్వ జీవనము గురించియు, రాజ్ కోటను గురించియు, ఆచార్యులు బాలరకు జెప్పవలయుననిరి. త్యాగమును, పరోపకార బుద్ధియు ప్రతి యాచార్యునికి, జీవన పరమావశ్యయై యుండవలయు ననిరి.

శ్రీ కలవరీగారి రిపోర్టు జరుపబడినతరువాత పై సంఘము వారు వివిధ తీర్మానములను గాణించిరి. కార్యనిర్వాహకు లేన్ను కొనబడిన తరువాత యీ సమస్యపథ్య ముగింపబడెను.

(ఒక విలేఖరి)

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము - బందరు

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యుల సాధారణ సమావేశము కార్యనిర్వాహక సమావేశమును యీ నెల 30-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బందరు పురమంజిరమున జరుగ నున్నది గాన ఆయాపథ్యులెల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు

కార్యక్రమము:—(1) శ్రీయుత లాలా లజపతిరాయి గారి మరణము. (2) రాబోవు కలకత్తా కాంగ్రెసు ప్రతి నిధులు. (3) జిల్లా కాన్ఫరెన్సుకు జరిపే విషయము. (4) జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘం తాలూకా రికార్డువ్యవస్థ. (5) జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు భివనమును సంపాదించేవిషయములో పె. లక్ష్మీవతి కాస్త్రీగారి తీర్మానం. (6) 27-10-28 తేదీని జరిగిన యీ జిల్లాసంఘపు యొన్నికలనుగూర్చిన ఆక్షేరణ. (7) నైమను కమిషను బహిష్కారము. (8) ఇతర విషయములు. (9) చిల్లకల్లి సంఘమునుండి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు జరిగిన 2 యెన్నికల తగాదా.

ఏ కారణమువల్లనై నను కొందరకు నోటీసులు అందక పోయినను దీనినే నోటీసుగా భావించి పథ్యులందరు దయచేయ ప్రార్థితులు.

అత్యురీ నాగేశ్వరరావు

అధ్యక్షుడు

బొబ్బా వెంకట శేషయ్య

చే. వేం. నరసింహము

సం॥ కార్యదర్శులు

సైదాపేటలో గ్రామనిర్బంధ విద్యాపద్ధతి

రెవిన్యూ గ్రామములకు, పెరవల్లాకు, నెమ్మియమ్ శిరువల్లాకు, వివావరం, చిన్న శెంబరం బాకమ్ మొదలగువాని కొరకుయొన్న నెంబియమ్ సంఘమునకు ఒక విద్యాలయ హాజరసంఘము నిర్మింపబడినది.

ఈ దిగువవారు పథ్యులును, ఆఫీసర్లును యున్నారు. శుబద్ హుస్సేనుసాహెబ్, ఎ. ఎస్ ఎల్యానియమ్ మదలి యాద, ఎ. వి. పార్థసారథిశెట్టి, టి. వి. తిరుగులెక్కరజుపిల్ల, చిన్నస్వామి శాయకర్, కె. రామానుజాచారియార్, శ్రీనివాసులరెడ్డియార్, టి. ఏకాంబరముదలియార్, వి. జి. బానకి రామ్రెడ్డియార్, వల్లూరి కెట్టియార్, ఎస్. ఆర్. సూర్య శాయకలయ్యార్, వి. ముత్తుకృష్ణరెడ్డిగార్లు.

విదేశవాసులు

బట్లరు కమిటీ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, నవం 27:— పరిశీలనా కమిటీ బట్లరు కమిటీ ఎదుట సంస్థానములకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమున కున్న సంబంధములను గూర్చి చర్చించిరి. సేద గూడ చక్కను సాగించెదరు. పీదన పాటియాలా మహారాజుగారు మట్లాడెదరట. అంతటితో విచారణ ముగియను. 28 తేదీన ఇతరు ఇండియా క బయలుదేరును.

బట్లరు కమిటీ నివేదిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, నవంబరు 28:— బట్లరు కమిటీ నివేదికను గాని, అసాక్ష్యముగాని తాను చూడవలె ప్రకటించుటకు నిలువదని కెస్టర్లీగారికి పీలుప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. కొందరు మహారాజులు తమ సాక్ష్యములను ప్రకటించుటకు ఇష్టపడకపోవచ్చుననిరి. కెస్టర్లీ గారు అసంతృప్తులైరి. నివేదిక చేసినపుడు (ఆసంగతిని తెలియజేసెను). కెస్టర్లీ గారు అడుగవచ్చుననిరి. ఎన్నియో కమిటీలన్నవనియు అనివేదికములుగాని సాక్ష్యముగాని విలువలేదని వింటున్న ప్రభువు తెలియజేసెను.

డాక్టరు పరంజిపాయి

మోచేయి విడుగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, నవం 27:— బ్రిటిషులు అడుగు మోచేయి విడుగుట డాక్టరు పరంజిపాయిగారు ప్రకటించినట్లు.

పారిశ్రామికరక్షణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, నవం 27:— బ్రిటిషులలో పరిశ్రమలకు సహాయము చేయుటకు స్థానిక స్వతంత్రపాలనవల్లమున కామన్సు పథిలో ప్రవేశ పెట్టిరి. చిన్న పారిశ్రామికములకు నష్టముగా నుండునగాన దీనిని ఆక్షేపించిరి. బిల్లును ప్రవేశ పెట్టినవారు దీనివలన పరిశ్రమలకు 24000000 పానుల లాభము గల్గు నట. ఈకల్లో లక్షలకు ఈ బిల్లే మందరి పెరిగి చాంబర్లనుగా ననిరి. కార్మిక తక్షణముగా రాక్షేపించుచున్నారు.

ఇంగ్లండు తుపాను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, నవంబరు 27:— చాలవరకు తుపాను తగ్గినదట. కాని మరల తుపాను వచ్చుననుచున్నారు. ఆస్ట్రేలియా, బొలూను, దియప్పీలు చొర నశక్యముగా నున్నాయని. ఇట్లందు నాకాయదములో పొల్లాన్న జ్వరకు నేనాని బ్రిటన్ దీనిగారు హ్యూక్స్ గారు చే చరిపారు.

సంస్థాన ప్రజలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, నవంబరు 27:— బట్లరు కమిటీలో సంస్థాన ప్రజలు తమ విషయమును చెబుచుకొను హక్కుగలవని అంగీకరించినదియ. వారు వారాధికారిలోను, యువశ్యాసముల మూలముగను మరికరూపముగ చెబుచుకొనవచ్చుననిరి. బట్లరు కమిటీ రాయలు కమిషను అగునో నేర విధముగ నుండుననిరి.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

100.6 డిగ్రీల జ్వరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, నవం 27:— నిన్నటిలోజాన రాజాగారికి ఏమియు స్వస్థతలేదు. ఉష్ణము 101.6 డిగ్రీలందు. ఊపిరితి బిబ్బు విస్తరించలేదు. నీరసించలేదు.

ఈ యవస్థలో జ్వరము మెచ్చుట కిట్లు ఊపిరితిత్తులు మడుచుచుపోవుట జరుగునగునని వైద్యులు అనుకొనుచున్నారని యదయపు ప్రకటనము చెబుచున్నది.

ప్రజలభయము

అంధ్ర, నవం 27:— ఇద్దరు వైద్యులు ముందుగా ఆలోచించుకొన్న ప్రకారము రాజమండ్రి నుండి నిన్న రాత్రి 10-15 గంటలకు తిరిగివచ్చి మరల ఆలోచించి రాత్రి 11-30 గంటల వరకుండుటచే ఎట్లుండునోయని ప్రజలు భయపడుచున్నారు. ఇంతవరకు మరల ప్రకటన చేయలేదు.

రంగీ, నవం 28:— బ్రిటిషులో ఉన్న అన్ని దేశములలోను రాజాగారికి ఆరోగ్యము శ్రేష్ఠముగ గలగుగాకయని ప్రార్థనలను పలికిరి.

బకింగ్ హోం మంత్రిమహాశయ ప్రజలు తీర్థపు ప్రజలలె రాజాగారికెటులన్నదో కనుగొనుటకు వచ్చుచున్నారు.

లాలాజీగారి మరణము

కారణమును విచారించెదరా?

కార్మికసభ్యుల ప్రశ్న "అవసరము కన్పించదు"

వింటర్బాగారి ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, నవం 27:— లాలా అజపతి రాయగారి మరణమునుగూర్చి నిజవర్తిత్వముగూర్చి విచారణపల్లెడరా యని కార్మికసభ్యులకు ప్రశ్నతము పలక నిచ్చినటుల విచారణకు అవసరము పీలుప్రభువునకు కాల్పించుటలేదని వింటర్బాగారు ప్రతిపేసెను.

చెబ్బలవలన మరణించుట

అక్టోబరు, 30-న తేదీని నైమిష బహిష్కరణపు టూకెగింపులో తగిలిన చెబ్బలచే చనిపోయినటుల సాక్ష్యమును జూపుచున్నారు. ఈవిషయమే ఇండియాలో రెండవవర్యమును విచారణపల్పిరి. పోలీసువారు కావలెనని సిర్సిమిక్రముగ కొట్టలేదని నిర్ణయించినది. ప్రత్యేకించి ఒకరినే కొట్టలేదనియు తీర్మానించినది.

అంధ్ర, నవం 27:— అజపతి రాయగారికి తగిలిన చెబ్బలచే చనిపోయినటుల సాక్ష్యమును తేలేదని పీలు ప్రభువునెను. ఎంతవర కవసరమో అంతవరకే పోలీసువారు చర్యను దీసికొనిరి గాని విరివిర లేదని.

దక్షిణఆఫ్రికా జర్నలు బిడంబడిక

ముందుగా బ్రిటనులో ఆలోచించిరా? కర్నలు

అమెరికాగారి ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

రంగీ, నవంబరు 28:— ఇటీవల దక్షిణ ఆఫ్రికా జర్నలీ తేసికొన్న బిడంబడిక సందర్భమున ముందుగా బ్రిటనులో ఆలోచించిరా యని కామన్సువల్లో యడగ 1926 సామ్రాజ్యసభలో తేసి తీర్మానము ననుసరించి బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారి యభిప్రాయమును చెబువలెనని యడిగిన కర్నలు అమెరికాగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి ఎప్పటి కప్పుడు రాయబారములు మాతో జరుగుచుండెననిరి. సామ్రాజ్యములో ఒక ప్రభుత్వము ఇంకొక ప్రభుత్వమును ఎన్నడు నిర్బంధము చేయుటలేదు. ఒకదేశ ఇతరులు యొచ్చించిన కార్యక్రమము తమకు ప్రతికూలముగ నుండునని యభిప్రాయమున్న చీనావారు తమ యభిప్రాయములను చెబువలెననిరి.

తాను ఇండియాకు స్వతంత్రపాలన సంస్థల నిర్మూలకు నిలువదని తానెన్నడును అనలేదని అలోడా మహారాజు చెబుచున్నది.

సంస్థాన ప్రజల రాయబారము

రమ్ బ్రూకు విలియంసుగారు

(బీము సర్వీసు)

అంధ్ర, నవం 28:— సంస్థాన ప్రజల రాయబారము వారు భూమి లేనివాడు డబ్బులేనివాడు, మధ్యమతరగతి మేధావంతులకును సంస్థాన పరిపాలనములో పాల్గొన విలులేకుండ తేసిరి. ఆ స్థిరజలమధ్యమతరగతి విద్యాధికుల సహాయము అధికారము బాధలను అకట్టుటకు అవసరమని మాండ్రెస్టరుగార్లయను ప్రతికృతిన రమ్ బ్రూకు విలియంసుగారు ప్రకటించినది సమర్థించుచున్నారు.

నైమన్ కమిషన్

నిమ్న జాతులు

(బీము సర్వీసు)

అంధ్ర, నవం 28:— నైమన్ కమిషనువారు క్రొత్త రాజ్యాంగ విధానమున నిమ్న జాతుల హక్కులను గాఢముగా కొన్ని ఏర్పాటులు చేయవచ్చునని చెప్పిరి తెల్లగాపు ప్రత్యేక విలేఖరి చెబుచున్నారు.

వాలావరణస్థితి

1928 నవం నవంబరునెల 27 తేదీ మంగళవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము
కర 24 గంటలలో	అత్యధిక	అత్యధిక	కర 24 గంటలలో	అత్యధిక	కర 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	81	59	...	14.8	+ 2.9
నికావల్లం	90	65	...	25.0	+ 14.8
కాకినాడ	81	63	...	18.9	+ 0.8
సుచిత్తపట్టణము	88	66	...	14.0	+ 0.4
కర్నూలు	88	62	...	8.0	- 1.6
అల్లూరి	86	64	...	4.0	- 1.9
అనంతపూరు	8.4	- 2.8
కడప	88	67	...	6.5	- 1.8
నెల్లూరు	85	70	...	15.2	- 8.6
మద్రాసు	86	71	...	27.5	+ 2.7
కడపూరు	88	75	...	38.5	+ 8.7
నీలము	86	72	...	8.1	- 2.1
కోయంబూరు	85	69	...	8.0	- 1.9
తిరుచనాపల్లి	86	75	...	14.1	+ 2.1
నాగపట్టణము	88	76	...	38.9	+ 12.5
మధుర	86	75	...	10.7	- 1.8
పొంబన్	88	76	...	28.3	+ 8.8
పాలకొండ	10.9	- 2.6
తిరువేండ్రము	88	76	...	21.4	+ 4.6
కొచ్చిక్	85	75	...	21.7	+ 2.8
కాకిత్తు	92	74	...	15.4	+ 0.2
మంగలూరు	92	72	...	14.4	+ 4.9
చెంగునూరు	82	62	...	17.1	+ 8.8
మెర్కార	76	58	...	8.7	- 8.1
కొడెకనాడ	61	52	...	28.2	+ 6.2
మామూర్	69	52	...	32.5	...

సకాదలు:— మబ్బు విస్తారముగనున్నది రాత్రికేది మిరి ముదురు 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

డిక్టేట్:— శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ ఉన్నది.

కర్పాటకము:— కడపూరులో రాత్రికేది 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

వి. వి. నారాయణలయ్య,

సహాయ కార్యదర్శి.

నైమనుసభావిచారణ

ఆంగ్లో-ఇండియనుల విపరీతాశయములు

ముప్పైదేండ్లవరకు ప్రత్యేక సంరక్షణ కోరుట

భారత క్రైస్తవులు సమష్టినియోజకవర్గములనే కోరుట—ద్వంద్వవిభాసము పనికిరాదనుట

విచారణసంగ్రహము

ధీర్ఘ, నవంబరు 28:—వై.ఎస్. సంఘమువారికి శ్రీబార్తి సార్యభామని యంతరంగిక కార్యదర్శివద్దనుండి యీ క్రింది తిరివార్త వచ్చినది.

‘నాకు జన్మగావచ్చునది పరామర్శించుచు, నాయెడల భక్తియుక్తముగ విధేయతను ప్రకటించుచు ధీర్ఘముఖానందీ మిరిచ్చిన తిరివార్తకు రాజాగారు మీకు వందనములు తెలియజేయుచున్నాడు. రాజాగారు రాత్రి చక్కగా గడపిరి. నిన్న సాయంత్ర మగువడిన యభివృద్ధియే చేడును కనబడుచున్నది.

ఆంగ్లో-హైందవుల సాక్ష్యము

కలవర్ గిడ్డిగారి నాయకత్వమున కొందరు ఆంగ్ల హైందవులు సైదన్ సంఘమువారికి తమ కష్టపరిస్థితులను వివరించుకొనిరి. అటు ఆంగ్లములు రాకపోవుటవలనను, యిటు హైందవులు రాకపోవుటవలనను, ఆంగ్లములు హైందవులను వారి సేవసేయించువ్వారని వారు సంఘమువారికి వివరించుచున్నారు.

సైమన్ కార్యయోధులు సాక్ష్యముచేయు గిడ్డిగారు యిట్లు చెప్పిరి: ‘మంజులయలు రాజకీయములకావు. సాంఘికము లను, ఆర్థికములను నైయున్నవి. మాతనపరిస్థితుల కలనాటు తడి పట్టమైన సాంఘిక దృక్పథ మేర్పడుచువరకు వ్యతిరేకములు యివ్వవలెను.

50 లేక 80 సం॥ లు వ్యవధి కావలెను

50 లేక 80 సంవత్సరములవరకు ఆర్థికముగా మాకు రక్షణము లివ్వవలెను. ఇనువదారులు, కస్తక్కులు, మున్నగు కాళ్ల లలో నున్న ఆంగ్లో హైందవుల వాటన్నియు లెక్కింపబడరాదు. ఆంగ్లో హైందవులందఱు కేంద్రప్రభుత్వము కాగల యివ్వవలెను. 50 లక్షల రూపాయలను మూలధనముగానుబట్టి నామినీ దుమ్ము వడ్డీని మా సంఘము వారి విద్యకై వినియోగించవలెను. భారత కాపన సభ తా మా సంఘమునకు కొన్ని సానుకూల ప్రత్యేకించవలయును.

సనేటు సభలో నియోజకసభ్యులు లుండవలెను

నవాబ్ ఆలీగారు ప్రక్కకు ప్రత్యుత్తరముపంపించు నె నేటు సభలోని సభ్యులు ప్రభుత్వమువారిచే నియోజింపబడిన వారైయుండవలెననియు, రెండు కాపనసభల కార్యనిర్వాహక సంఘమునకులొబడియుండవలెననియు తెలియజేసెను.

భారత క్రైస్తవసంఘమువారి సాక్ష్యము

సాయంత్రము భారత క్రైస్తవుల సంఘము సయినను నాగిని దర్శించిరి. కాథలికులు తమతోచేరవచ్చుచి తాము పునర్నిచ్చిన నితీతికకు వారు ప్రతిపూలరుకారని వారు సంఘమువారికి మనవి చేసికొనిరి.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కూడదు

కాపన సభలోగారి ఉద్దేశములలోగారి సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కూడదనియు, ఒకదేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునే సంఘమువారు నూచించునెడల భారత క్రైస్తవులలో ప్రాతినిధ్యము జరుపజేసినవారి కందరకు వీలుకొన్నది. ‘ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య ముండవలెనని వారు కోరిరి. ప్రస్తుతనియోజక నావద్దరీ చాల అసంతృప్తికరముగా నున్నదిగాన నామినీ లెట్టు చేయవలెను.

భారత కాపనసభ, రాష్ట్రీయసభలు

భారత కాపనసభ, రాష్ట్రీయసభల సభ్యులమును కూర్చి భారత క్రైస్తవ సంఘమువారు చేసిన నూతనసభ్యులందరి వివరముగా ప్రత్యేకముగ బోధించెను. నూతనసభ్యులగుట స్త్రీలు కాంగ్లో సభలో భారత క్రైస్తవులు నిర్మలమందునయు, 800 సభ్యులుగల కాపన సభలో కనుక సభ్యులుండుననియు వారు తెలిపిరి. రాష్ట్రీయసభ్యులపాలనమును వారామోదించిరి. ‘లా, ఆర్డరు’ కాళ్ల ప్రభుత్వకాళ్లగానుండవలెనా ప్రజాపాలన కాళ్లగా నుండవలెనా యనువిషయమై తమ సంఘములో భేదాభిప్రాయములు కలవని వారు విన్నవించిరి. (ఆ. ప్రె.)

(ఆ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు సర్వీసు)

ఆంగ్లో-ఇండియనులు-సైన్యము

ధీర్ఘ, నవంబరు 28:—కర్నూలు గిడ్డి ఎం. ఎల్. ఎ. గారి నాయకత్వమున పంకరాష్ట్ర కాపనసభ్యులు, ఇ. జి. మెకలస్కీ, ఎల్. జి. మిగిగార్లు, రెవ. హాల్మిగారు మదరాసు కర్మిగుగారు (ఆగ్రా) రెవ. సి. సి. రాజగోపాల్ (బొల్నార్) సయినను కమిషనువారివద్దకు ఆంగ్లో ఇండియనుల సంఘము తరపున రాయవారము రాగా ముందు సర్ సైమను గారు ప్రత్యేకించిరి.

తమకు భారతదేశములో చేరియులలో సరిపమానముగ సర్వీసు పొర్ర మెంటువారి చేట్టును ప్రకారము వచ్చినదనియు అంతిమాత్రమే తమ సంఘముయొక్క ప్రత్యేకత అంతరించదనియు, ఆంగ్లో ఇండియనులు భారతీయులను కారణముచేతనే భారత సయన్యమునందు చేర్చుకొనుచున్నారని ట్రిటిషు సయన్యమునందు చేర్చుకొన కున్నారనియు, సయన్యమునందు ఉన్నతోద్ద్యోగము లీయకున్నారనియు, రెండు తెగల సంబంధమునబట్టి ఉభయులచేతను సీరపమాన మూడుచుచున్నారనియు సయమకుగారికి ప్రత్యుత్తరముగ గిడ్డిగారు చెప్పిరి.

సర్ సైమనుగారు:—ఆంగ్లో ఇండియనులు నామినీ నువ్వారా కాంతుపొందు కాలేకమున చేరలేరా?

గిడ్డిగారు:—చేరగలరు. కాని ట్రిటిషు సయన్యము నందు చేర్చుకొనరు.

సర్ సైమనుగారు:—మాకు దాఖలుచేసిన ఈ సాక్ష్య పత్రమునందలి సంగతులు, ఇండియా-మంత్రిగారి కివేర కాపం గిన సంఖ్యలు ఒకటేనా?

గిడ్డిగారు:—కాకు తెలియదు. మేము ఇండియా-మంత్రిగారికి విన్నవించుకొనినపుడు వారు మా సంఘమునగున్చి సంఖ్యలను చెబువలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి కోరగా తెలుపబడినది.

సర్ సైమను:—అనగా వివరములగున్చి అడుగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారివద్ద తన సమాచారము లేకుండ నందురా? జ:—అవును.

సర్ సైమను:—మీరు చెప్పినదానిబట్టి మీయొక్క యిబ్బందులు రాజ్యాంగవిధానముబట్టి కలుగుననీయు, ఆర్థిక సాంఘికయొక్కట్టు లెక్కింప గలననియు తెలియుచున్నది.

గిడ్డిగారు:—అవును. కాని నాయొక్క ఆర్థిక హక్కులు కొన్నేండ్లవరకు నువ్వరకు నుండుటకై రాజ్యాంగ విధానమునందు (నల్లములవ్వారా) తగుయెర్పాటు చేయవలెను. కొన్నేండ్లముండి మేము ప్రభుత్వమువారి వాళ్లీ మరక్షితముగ కూర్చునియున్నాము. అందుచే యీ మార్పునకు నిడముగ లేదు. మారేదెవనినీకుల కలనాటువడి తగు ఆర్థికాభివృద్ధి బడయుటకై కొన్నేండ్లు ఆదనపు సౌకర్యము లొసంగవలెను.

సర్ బానుగారు:—ఆర్థికయొక్కట్టు మార్పుచేయనట్లు గుతడదు. మీయొక్క అభ్యుపగ్రహాత్మక సంగీతులు కట్టి రాజ్యాంగవిధానపు మార్పు గాలెనో నూచించెదరా?

ఉద్దేశ్యముల తగ్గింపరాదనుట

గిడ్డిగారు:—మీది ఏండ్లవరకై లోక ముప్పదియేండ్ల వరకై మా సంఘమునకు ఆర్థికపరితరణ యొసంగవలెను. ఈ లోపుగ మేము విద్యావిషయములందు, యితర విషయములందు అభివృద్ధిచెంది చివరకు భారతదేశమును ఉత్తరసంఘములతో సరిపమానముగనుండుటకై గోరుతున్నాము.

సర్ సైమను:—చట్టములో యేనిఒంధన సేరితిగా మార్పుచేసో ఏటిందము అనయోగించవలెనో స్పష్టముగ చెలి తెదరా? మ:—మేము నివేదికయందలి 133 పేరాను ఆంగ్లో ఇండియనుల చరతుల కేంద్రప్రభుత్వమున కొప్పగించునది పునర్నిర్దేశించవలెనని గిడ్డిగారు చెప్పిరి.

చెట్టి పార్టీ సభ్యుగారు యిట్లు నూచించిరి, రైల్వేల యందు యితర భారతీయుల వాళ్లీ ముందు నియమించవలెన ఆంగ్లో ఇండియనుల ప్రముఖసంఖ్య యొకముందు తగ్గింపరాదని గిడ్డిగారు కోరుచుండురు.

సయిననుగారు:—మీయెడ నాతలయు సానుభూతి గలరు. కాని ఇప్పుడున్న ఉద్దేశ్యగుంపంఖ్య తగ్గింపకుండవలెనట్టి నిబంధన ఇండియా ప్రభుత్వమునందు చెట్టు యికిండుటలో నాకు తెలియకున్నది.

అధికారుల నూతనసభ్యులకు 500 కిలోవరకు నుంచులెనని మిగిగారునూచించు యిట్టి నూతనసభలను లాభములేదు. సభ్యు ప్రాయమున్నను అది ఆచరణలో నుంచినగాని లాభించదు. ఒక మిషనువారు యూరోపియనులకు ఆంగ్లో ఇండియనులకు ఉద్ద్యోగములందు కొంతసంఖ్య ప్రత్యేకించవలెనని కోరిరి. కాని ఆట్లు చేయలేదు. అని గిడ్డిగారు చెప్పిరి. కాపనసభల నియోజకవర్గము లందు యూరోపియనుల తననిర్వచనము సరిగ లేనందున ఆంగ్లో ఇండియనులలో సగముయందీ యూరోపియను నియోజకవర్గము నందు చేర్చుకొనబడుటచే తమవోట్లు తగ్గి పోయినవనిరి.

సర్ ఆర్డరు ప్రాముఖ్యత:—మీసంఘము భారతదేశ మునందితర సంఘము లన్నిటితోకా లూ. జి. యిని అంగీకరింతురుగా. కాపనసభలందు మీసంఘమునకు ప్రతిపూలర యివ్వరా?

గిడ్డిగారు:—నేను ఎవంట్లో నున్నప్పటినుండి గాంధీ యివ్వ చేమను, భారతీయ సభ్యులెవ్వరికిని మాయెడ సానుభూతి లేదని వారి కిక్కలు తీర్మానములు అన్నింటిని బట్టి తెలియుచున్నది.

సర్ పూర్తిగా:—రైల్వేలు మున్నగు సర్వీసులందు ఆంగ్లో ఇండియనులకు తగు పరితరణ నొసంగవలెనని స్త్రీలు పెక్కిటిగారు సెంబరలో లేఖ వ్రాసిరి. అంతటితో మీరు సంతృప్తిచెందరా?

సాక్షి:—దాని నమూ జరిపిననో సంతసింపెదము.

సర్:—ఇప్పుడు ఆంగ్లో ఇండియను లున్న అన్ని కాళ్లు యందు నికముందుగూడ తగినంతముంది ఆంగ్లో ఇండియను లను నియమించుచుండులెనని కొత్తచట్టమునందు ఏర్పాటు చేయగోరెదరా?

సాక్షి:—అవును.

సర్:—కొత్తులు మున్నగు అభ్యుపగ్రాహకు లందరు ఇట్లే వరతులుగోరిన సేమగునా?

సాక్షి:—ఇతర పెద్దసంఘములు తమహక్కులను కాము పరితరణించుకొన గల్గుదురు. కాని ఆంగ్లో ఇండియనులకు మాత్ర మే ప్రత్యేక పరితరణ కావలసియున్నది. భారతీయుల సభిక మగ నియమించెడి ప్రాతపద్ధతు ననుసరించి ఆంగ్లో ఇండియను లను తీసికేసి భారతీయులను నియమించుచున్నార. మేముగూడ భారతీయులమే యని గుర్తించునో భారతీయుని లొంగించి భారతీయునే నియమించుట అసందర్భముగాదా? ఆంగ్లో ఇండియనులెడ ఇట్టి భేదమునే గమనించుచున్నాడు. ప్రభుత్వము వారే దీని సృష్టించుచున్నారు.

సర్ సైమనుగారు:—గిడ్డిగారు చెప్పిన దానిబట్టి తమను యూరోపియనులలోను చేర్చుకొనరు. ఇండియనులలోను చేర్చుకొనుచున్నందున రెండువిధముల వ్యవస్థ కల్పించునని తెలియుచున్నది.

ఆంగ్లో ఇండియనులకు ఆంగ్లో ఇండియనులే బ్యారీగా నుండి విచారించవలెనని గిడ్డిగారు కోరిరి.

ప్రేమచంద్రగారు:—భారతీయులు మీకు విశోధు లని చెప్పిరి. ఎందుచేత? జ:—కొంత మానలన, కొంత యితరులనుండి.

సర్:—ఆంగ్లో ఇండియనులు భారతీయుల యొకయము లేద ప్రతిపూలముగ నుండుటచేతగాదా?

జ:—తదేండ్లక్రింద యిట్లుండెనేమో గాని యిక్కడు గాదు.

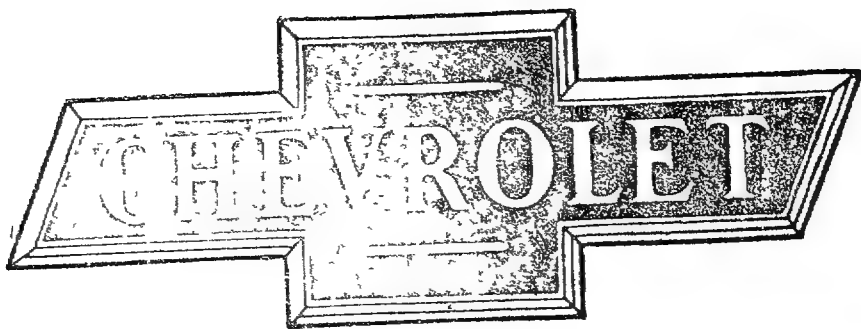
సర్:—ఆంగ్లో ఇండియనుల విద్యాభివృద్ధికై 80 ఏండ్ల వరకు 50 లక్షలు ప్రత్యేకించమని కోరెర. అనగా యెంత యగునో తెలియునా? జ:—తెలియదు. సైమనుగారు సమధానము చెప్పుచు గిడ్డిగారు 50 లక్షలు 80 ఏండ్లలోపుగా విద్యాసౌకర్యములకై వినియోగించగోరిగాని పెట్టుబడి పెట్టమని కాదు.

లా ఆర్డరులు మంత్రిలవరకు మొనర్పరాదని గిడ్డిగారు చెప్పిరి. భారతీయుడు హోముమెంటరుగా నుండి విఫలమైన నివర్తనము మాపగలదాయని ప్రత్యేక సభ్యురాష్ట్రీయులలో సభ్యుడు చివరకోణాలలో నల్లయ్యెగనెను. రాష్ట్రీయులలో రెండవ కాపనసభ ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన దుండవలెననియు, కేంద్రకాపనసభ కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు లొబడియుండవలెననియు,

బర్నూహోమగారు:—రైల్వే ఉన్నతోద్ద్యోగములందు ఒక మిషనువారు కిఫాన్సజేసినదానికన్న యొక్కనముంది భారతీయులను ప్రభుత్వమువారు నియమించుటచే మీకు నష్టము కలిగినదిగాదా? జ:—అవును.

సర్ బాను సయిననుగారు 1921సం॥ జనాభా లెక్కల నుండి ఆంగ్లో ఇండియనుల, సంఖ్య 11 లక్షలున్నట్లు చెప్పి వారికిగల ప్రాతినిధ్య సంఖ్యనుగూర్చి చెబుచుండ జనాభా లెక్కలు తప్పనియు అంతకన్న శాలవ వంతు ఎక్కువ యుండు ననియు చెప్పిరి. తమ సంఘమునందు స్త్రీపురుషులెల్లరు చురుపజేసినవారేననియు వారందరికి ఓటింగుఅధికారమొక వలెననియు గిడ్డిగారు చెప్పిరి. సభవారు ఫలహారములకులేచిరి

మా లీ సు ల బా ల బా లీ క య సూ డ
 ఆ టు ల న్నో వా ల్లూ ని బ ము ము తు
 బడసితి వీల్లూనాని వాతకాలలలోని బాలరమసూడ గాడిది
 వారిది బహుమానము లిచ్చబడెను. బహుమతులు కలెక్కయ్యాక
 బొర్లచే ల్లబడినెను. ఎప్పినివారికి అల్పాహార విధివంగబడె
 ను. తిరునాటి క్రితాపియముగ బాదాపంచా కాల్యబడెను.
 ఎన్నియో ముగియించి యిన్ ప్రిక్టరుగారగు కనకరాజు
 గారు కలసియొరి కు బహువాగ్దయాకరితో సమీపియము
 ల చేసి ముగియెరిరి

చివరే లెట్

I 1928 సం॥ రక్షణకు ప్రపంచమునందు మొట్టమొదటనే పరించబడినది

టూరర్
రూ 2475

సెడాన్
రూ 3275

టూ-నీటర్
రూ 2415

ఇంజీరియల్ లాండ్
రూ 3425

యూటిలిటీ ట్రక్ చాసిస్
రూ 2195

పై ధరల ప్రకారము ప్రధాన
వార్డులందు మాత్రమే యవ్వబడు
ను. గమ్యస్థానమునకు రైలు ఖర్చులు
ఇతర ఖర్చులు వేరగానగును.

**ఏలననగా అత్యద్భుతమైన అందము.
దివ్యముగా పనిచేయుట**

ప్రపంచములో ప్రతిభాగమునందు పెద్ద
యోగము, శ్రేష్ఠతరమైన చిహ్నాలతో గల గిరా
కీయే ఈ అద్వితీయమైన కారునకు 1928 సం॥
రహస్యము ప్రకటన చేయఁగఁగొనినది. చి
హ్నాలతో గల పునాదులన్నిటిలో అత్యధిక
మైన అభివృద్ధియే చిహ్నాలతో దివ్యము
నకునున్నది. దీనినిగల అత్యద్భుతమైన అంద
ము, దివ్యముగా పనిచేయుట మొదలగు వాటికం
పెను మునినవలయు అవసరములేదు. దీనికి

నట్టి అలంకారమైన ఆకారమును గలిగించుటకు
తోడ్పడుచున్నది. దీని ఫీల్డర్ బాడీలు సౌగం
దముగా పొడిగి వర్చబడి, ప్రత్యేక అందముగలిగిం
చునట్టి జడముతో పిరికము చేయబడి, ఇది పూ
గా రింగితైన రంగులతో నుండరముగా పూర్తి
చేయబడినది. పనిచేయు మయములో చక్రము
వలకు క తూర్పున నడుపుదు.
ఇచ్చటగల శక్తి, తీవ్రత, పరశత గమ
నశక్తియు మొదలు, నుభవముగా ఉత్త

గల 1677 చక్రముల పు
దాడియే, మోటార్ ధర
గల మోటారు కారుకు
ఉదాహరణము కాగల
కీర్తికలనువల గుండు

తక్కువ ధరగల ఇంచా జి. ఎమ్.
వీ. సి. పద్ధతి మూలమున నాయుదా
మైన నుభవముగా మైకము చెల్లించు
టకు ఏర్పాటులు గలవు.

యొగించుట మొదలగు
నవి మిక్కిలి అనుభవ
కాల్గొనైన ద్రావణము
ఉల్లాసమును గలి
గించును.

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్., బొంబాయి

విజ్ టెట్ విడిభాగములు, దీనికొకవయోగము, ఇండియా, బర్మా, సింధు, మొదలగు ప్రదేశములందంతటను గలదు.

డిలర్లు:-

సింపున్ ఆండు కో లిమిటెడ్., మద్రాసు.

జి. హెచ్. బాలె టి కో బెంగుళూరు, టి. స్టేన్సు & కో లిమిటెడ్., కోయంబుత్తూరు.

చెన్నపురి శాసనసభ

గౌ. వి. జె. పటేలుగారి ఆగమనము

చెన్నపురి శాసనసభ తొలిసారిగా తిరిగి సమావేశమై అధి
కారతర పక్షముల ప్రతిపాదనలను చర్చించిరి. భారతశాసనసభా
సభ్యులగు గౌ. వి. జె. పటేలుగారును చెన్నపురి శాసనసభా
సభ్యులును కలిసి శాసనసభను ప్రవేశించిరి. పటేలుగారు, అధ్య
క్షునికి కుడివైపున ప్రత్యేకముగా సేర్పరచబడిన ఆసనమున
మాట్లాడి, సభాకార్యక్రమమును గమనించుచుండిరి.

కొత్త ప్రజాసభ యవతరము, అధికారతర పక్షము
చట్టములు చర్చకు వైకొనబడినవి. లయ్యుడేవర కాలెక్టరరావు
భోజులుగారు, జిల్లామునిసిపాలిటీల శాసనసభ సమితియందు
ప్రతిపాదించిన చట్టముపై తీవ్రమగుచర్చ జరిగెను. ప్రధానమంత్రి

గారు లయ్యుడి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా 47
గురు అసభ్యులగు 48 గురు ప్రతిపక్షముగను సభ్యులకు
సంఘటన వలన జిల్లా విభాగముల కొక యే పస ఘనము
నికమింపవలెను ప్రతిపాదన వెల్లడ.

సభాకార్యక్రమము నిలుపుటకు తుపాదన
కర్మాటక వేవర విజ్ఞాన కేసులను తనభీషేయుటకు
గాను శ్రీ. చంద్ర శాసనానికి కేసు 1-కి రు 650 లు వేతనమునం
గు వివరమునగున్న చర్చించుటపై సభాకార్యక్రమమును
నిలుపుట చేయవలెనని శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు
గావించిన ప్రయోగపాదన తీవ్రమధ్యమము 2-30 గంటలకు
చర్చించబడినది.

జైనుల వంతపాలనవర్తమాక్కుల బిల్లు
ఉపసంఘము వారిచే సమీక్షించబడినదిని జైనుబిల్లును సభవారు
విచారించు కైకొనవలయునని శ్రీ. కె. ఆర్. కారంతుగాభ
గావించిన ఉపపాదన లక్ష్యపాతక ఆశాశించబడినది.

బిల్లును చట్టముగా తీర్మానింపవలయునని శ్రీ. ఆర్.
కొండుగూరు తుపాదన గావించుచు దక్షిణకనరా జిల్లాలోయందు
ప్రస్తుతము నివాసములయన్న 3,188 మంది జైనుల బిల్లు
సంబంధించియున్నదనియు ఈజిల్లాలోయందు జైనులకును ముగ్ధ
ముగతాయం చట్టముతో సరియైనట్టి అక్కచెల్లెడుట్టి అక్క
చెల్లెండ్లి సంతానమునకు వంతపాలనవర్త మాక్కుల యవర్తన
మొదటి వ్యాజ్యచట్టమును గలిగియున్నా ఆనియు వారు మా
ములు హిందూలారము కనునర్తించబడినవని కొందఱున్నా
రనియు భారతదేశములో నితర ప్రాంతములందున్న జైనులకు
నులెల్లరకు హిందూలారము వర్తించుచున్నందున దక్షిణ కనరా
వారును హిందూలారముకు వర్తించ వలెనట్టి ప్రయోగపాదనని కొం
దున్నారనియు ప్రస్తుతమున్న చట్టములన 1801 సం॥న 1409
మంది ప్రజలగు జైనుసంఘము ప్రస్తుతము, 158 మంది కల్ల
నదనియు అందుచే నీబిల్లు అవశ్యకమని కల్గిరి.

ఉపపాదన ఆమోదించబడినది.

భారతమహిళా విద్యాసంస్కరణ

మహాసభ

శ్రీమతి రాధాబాయి సుబ్బారాయనుగారి స్వాగతోపన్యాసము

మహాదేవ మద్రాసు సమావేశము

ఈనెల 24 వ తేదీ శనివారమున పెన్సిలుమెంటరమునందలి శ్రీమతి రాధాబాయి సుబ్బారాయనుగారి యధ్యక్షతన జరిగెను. గవర్నరు సతిగారు సమావేశమున ప్రారంభించిరి. గుమారు 500 మంది స్త్రీలు హాజరైరి.

శ్రీమతి రాధాబాయి సుబ్బారాయనుగారి స్వాగతోపన్యాసము

పథ కథ్యక్త వహించిన శ్రీమతి సుబ్బారాయను సతి గారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొనర్చుచు నీక్రిందివిధమున నువ న్యసించిరి. "నేటిసమావేశము మనరాష్ట్రమునందలి స్త్రీలయొక్క పూర్వస్థితిని ప్రస్తుత స్థితిని గల భేదమును చాల స్పష్టముగా చూచుచున్నది. భారత స్త్రీలలో ననేకులు నేడు విద్యాభివృద్ధిని పొందియుండుటయును తమ సోదరీమణుల యభివృద్ధికవనమును నేర్పాటులను గావించుకొని నేడు పాఠశాలలిగియుండుటయును మనము గాంచి సంతోషించుచున్నాము. మన దేశాభివృద్ధికొరకు మన సహాయము గూడ చాల అవసరమనియు స్త్రీ పురుషుల ఆస్యోన్య సహకారములేకండ మన దేశమెన్నటికిని గవ్యుష్టానము చేరజాలదని యు మన పురుషులుగూడ అంగీకరించుచున్నార.

మనకు నిత్యసంపాదన కార్యము లనేకము లున్నవి. కాని మనయొడల ద్వేషభావమును బూనుచు బయటికి మాత్రము నేర్పాటావడము నేటియందు మనకు సలహా నొసగు విషయము. మన కార్యముల కడ్డువచ్చు విదేశీయాక్రమణ సహాయమును మన మెన్నటికిని గోరవలదని నేను మీతో చెప్పుచున్నాను. నిజమున ప్రజాసేవకల సహాయమును మాత్రము మనమెల్ల పురుషుల గోరును నేయుండవలెను. (దోహదంతగల విదేశీయులను మాత్రము మనము దూరముగానే యుంచవలెను. వీరిచేతియొక్కవలన దురాచారములకంటె వీరియొక్క సాంగత్యమే మన కెక్కువ హాని గలిగింకగలదు.

మన సంఘసంస్కరణవిధాన వింక నెక్కువకట్టుకాటుతో నేర్పడవలసి యున్నది. మనకాలికలకు నేర్పబడుచున్న విద్యముఖ్యముగా వారియందు విశాఖానము నుదయింక చేయ గలమునదిగా నుండవలెను. చిరకాలమునుండి నాటుకొని యున్న మాధవిశ్వాసముల నన్నిటిని వారిమనఃబులనుండి తొలగింపవలెను. మనసంఘములో పూర్వమునుండియు గల యనేక దురాచారములను మనదేశమునకు గలగుచున్న హానినంతల మనస్త్రోమముల పూర్తిగా గ్రహించ గలిగిననేగాని మనదేశ మెన్నటికిని నిజమున నేర్పబడు బడయజాలదు. మనపురుషులలో ననేకులు తమయదార్థములను కార్యరూపమున లెట్ల జాంతుండుటకు తమ స్త్రీలయొడనే నింద మోపుచున్నారు. కాబట్టి మన సంఘసంస్కరణమునకు మనస్త్రీలు తమంతట తాము పూర్ణకౌశల్యం వా రట్టినిందను వనపై నికమింప మోప జాలరు.

మన కాలికలకు ప్రాథమికవిద్య నిర్బంధింపబడవలెను. పాశ్చాత్యదేశములలోవలెనే మన దేశములోగూడ విద్యాసంస్థలు సాధ్యమగుంతవరకు మన ప్రజలయొక్క సాయముమూలముననే పోషింపబడవలెను. ప్రాథమిక విద్యాబోధన మనకు మన పురుషులకంటె స్త్రీలే తగినవారని నేను మీతో చెప్పన సరము లేదు. ప్రాథమిక విద్యయందు చేతివల కెక్కువ ప్రాముఖ్యమొసగవలెను. మాధ్యమిక ఉన్నత విద్యలందుగూడ నుఖ్యముగా స్త్రీలకు సాహిత్యముకంటె చేతివలకే ప్రాముఖ్య మొసగవలెను. మతబోధనమునకగూడ తగిన ప్రాముఖ్య మొసగవలెను. మనదేశసాంప్రదాయము లెల్లకాలమునకను పోషింప బడుచుండవలెను.

గవర్నరు సతిగారి ప్రారంభోపన్యాసము

శ్రీమతి సుబ్బారాయను సతి గారి స్వాగతోపన్యాసము ముగిసిన తంటనే గోవర్ధన్ ప్రభిగారు పథను ప్రారంభించుచు నీక్రిందివిధమున నువన్యసించిరి:—

నే నీపథను ప్రారంభింపవలసినదిగా గోర బడుట కిది మహాదేవ వ కార్య య ము కా బట్టి నేను మీగు గర్వపడుచున్నాను. కాని, నాకంటె నధికముగా నూతనాదర్శముల నూతనదృష్టి గలవారిని మీ రట్లు గోరి యుండినచో బాగుండెడిది. నేను పూర్వమువలికియుండినవల కంటె మరల నిచ్చుట పలుకుచున్నాను. ఈసభలో చర్చింపబడ వలసిన యింకొకటి నాకంటె మీరే యెక్కువపరిధయము గలిగియున్నారు.

మీ బునక రానున్న తరముయొక్క శ్రేయమునే మీరు కాంక్షింపవలెను. వీరి యభివృద్ధి కవనమును మాధ్యమలగుర్చి యే ముఖ్యముగా మీరు చర్చింపవలెను.

గవర్నరు సతిగారి ప్రారంభోపన్యాసము ముగియగనే, డా॥ ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారిచే వంపబడిన సానుభూతిపత్రమున ము కార్యదర్శినియగు శ్రీమతి యక్కణ్ణియ్యగారిచే చదువ బడెను.

పిమ్మట, గతసంవత్సర సమావేశముయొక్క నివేదిక ఆమోదింపబడవలె నని శ్రీమతి స్వామినాథనుగారిచే ప్రతిపాదింపబడెను.

తీర్మానములు

ఈ తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను—

1. ఆఖరిభారత మహిళా విద్యా సంస్కరణ మహాసభచే దిల్లీనగర ఫీల్డవరీసెలలో నామోదింపబడిన తీర్మానములను యీ సభవారు మరల ఆమోదింపుచున్నారు.

2. వివాహార్థమున బాలికలకు 16 యేండ్లమును బాలురకు 21 యేండ్లమును మోపుంచునట్లు వెంటనే కాంక్షింపవలెనని కేంద్రప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రీయశాసనసభలకు యీసభవారు గోరుచున్నారు.

3. పరకుల్, కన్యాకుల్, ములయొక్క ప్రస్తుతపద్ధతిని యీసభవారు ఖండించుచున్నారు.

పెండ్లికొనూరునికొరకు వెచ్చించబడు ద్రవ్యము బాలికల యొక్క విద్యకొరకును వివాహముకొరకును వెచ్చింపబడవలె నని యీసభవారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.

4. శరీరవ్యాయామ సంఘములో స్త్రీలు చేర్పబడకం డుటకు యీసభవారు వి చార ప డు చు న్నారు. బాల బాలికలకు ఆటస్థలముల నెక్కివగా లె ర వ వ లె న ని యీసభవారు కార్పొరేషనువారిని గోరుచున్నారు.

5. బాలికలకు వివాహము నిర్బంధింపగూడదనియు, తల్లిదండ్రులు తమ కొమారులకు, కొమార్తెలకును భౌతిక వికలుత నిర్ణయించుకొను సభికార మొప్పగింపవలెననియు యీ సభవారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.

6. మద్రాసునగరమున దలెటను బాలబాలికలకు, అందు ముఖ్యముగా మహమ్మదీయబాలికలకు నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్యను ప్రవేశపెట్టిన మద్రాసు కార్పొరేషనువారిని యీ సభవారు ప్రశంసించుచున్నారు. ఇదేవిధముగా నగరేతరప్రాంతములలో గూడ జరుగవలెనని సానిక సంఘముల నన్నిటిని యీ సభవారు గోరుచున్నారు.

7. వక్ర్రాసు నగరమునందు నగరేతరప్రాంతములందును గూడ మహమ్మదీయబాలికలకు నెకండరీపాఠశాలలు యొక నెక్కువగా లెరవబడవలసిన యవసరమును యీ సభవారు డెబువుచున్నారు.

8. అన్ని పాఠశాలలలోను కళాశాలలలోను హిందీ సామాన్య భాషగా నేర్పబడుటకు తగిన యేర్పాటులు జరుగ వలెనని యీ సభవారు గోరుచున్నారు.

9. అన్ని పాఠశాలలలోను మత బోధనము ప్రవేశపెట్ట బడవలెనని యీ సభవారు సలహా గావించు చున్నారు.

10. (ఎ) నగరేతర ప్రాంతములలోని యుపాధ్యాయులకు వసతి గృహముల నేర్పాటు చేయవలెననియు తమ స్వస్థల ములనుండి యితర జిల్లాలకు బదిలీ గావించబడినపుడు వారికిత నముతోబాటు కొంత ప్రత్యేక భృతి నొసగవలెననియు యీ సభవారు విద్యాధికారిలకును సానిక సంఘములకును విన్న విు చు చున్నారు.

(బి) గృహ విద్యయు గృహ నిర్వహణమునకు సంబంధించిన వ్యయ తరవిద్యలు చిత్రకళలు మున్నగు విషయములు కాలికాపాఠశాలలయొక్క విద్యాప్రణాళికలో చేర్పబడవలెననియు నై విషయములను బోధింపగలగుటకు తగిన యుపాధ్యాయులకు తక్షణమొసగుటకు యేర్పాటు గావించ బడవలెననియు యీసభవారు విద్యాధికారిలకును ప్రభుత్వము వారికిని విన్నవింపుచున్నారు.

(సి) అన్ని ప్రాథమిక పాఠశాలలందును ముఖ్యముగా బాల బాలికావిశ్రమ పాఠశాలలందును పీఠసంరక్షకుల మాం టి స్పీ రీ కిం డర్ గార్డెన్ కి త్త గ ము ను బొం డి న యుపాధ్యాయులకు అధికముగా నియమింపవలెనని యీ సభవారు అధికారిలకు విన్నవింపుచున్నారు.

(డి) రాష్ట్రమునందలి మహిళా విద్యాసంస్థలన్నిటియం దును ఆరోగ్యకరముగు భోజన వసతుల నేర్పాటు చేయవలెనని యు అట్టి సంస్థలలోని యుపాధ్యాయులకు పాఠశాలావరణ లోనే వసతి గృహముల నేర్పాటుచేయవలెననియు యీ సభ వారు ప్రభుత్వమువారికి సలహా నొసగుచున్నారు.

(ఇ) మునిసిపలు లేక జిల్లాబోర్డు స్కూలుల కమిటీల లోను జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలులలోను తగినవలెనుండి స్త్రీలు కామిటీలుకావడవలెననియు స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి తగిన ద్రవ్యమును జిల్లాబోర్డులను మునిసిపాలిటీలను ప్రత్యేకింపవలె ననియు యీసభవారు సలహా గావించుచున్నారు.

11 ఈరాష్ట్రములో వృద్ధిచారప్పటిని నిరోధించుటకు ప్రస్తుతము నెలెప్పు కమిటీ విచారణలో నున్న బిల్లును మద్రాసు శాసనసభవారు తమ రాబోవు సమావేశములో నామోదింపవలెనని యీసభవారు గోరుచున్నారు.

నంద్యాల బాలకొండ నాటకశాలలో

ఆంధ్రదేశమునందలెటను అసమానప్రఖ్యాతిపొందిన

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీ

సమాజము బెజవాడ వారిచే 29-11-28 గురువారం

1-12-28 { సతీ అనసూయ వ్రాపది (వస్త్రా) శనివారం { వహరణము

3-12-28 { సా వి త్రి సోమవారం { నాటకములు ప్రదర్శింతురు.

ముఖ్యపాత్రధారులు:—

“రంగరత్న రాజరాం”:-ఉత్పలారి సంచీవరావుగారు “నటరాజు” మద్దాలి శేషగిరిరావుగారు గోవిందరాజుల వెంకట్రామయ్యగారు (కాంపిటెషన్) పెండలిన్సు నిడుమక్కల శుబ్బారావుగారు (కానిటరీ యెక్స్ కెక్టరు) రేట్లు:-రు 8, 2, 1, ఆ 8.

Kavali Sankararao, Zamindar, Hony. President.

ఆంధ్రమహాభక్తవిజయము

ఆంధ్రభక్త పుంగవులారా!

ఇదివఱకెంద్రు ముగ్ధులభక్తులు భక్తవిజయముల ప్రకటిం చియున్నను అందాంధ్రభక్తుల చరిత్రముల జేర్చియుండవి మన యాంధ్రదేశమున నివసించి భక్తిజ్ఞానయోగ మార్గములవ్వారా కృతార్థులైన (1) శో. శాగేశ్వరదాసు, (2) శ్ర. శోభేశ్వర కాశ్రి, (3) గుంటూరు మస్తాఫా, (4) తుం. బుచ్చయ్య, (5) బ్రహ్మాంశారు, (6) సిద్ధప్ప, (7) ప. వెంకటరమణదాసు, (8) తూ. నరసింహదాసు, (9) మ. శుబ్బదాసు, (10) ఆ. వెంకట్రాయుడు, (11) పం. శాగదాసు, (12) నరవరదాసు, (13) నీలకంఠయోగి, (14) శం. నరవయ్యచాడు, (15) గోళ్ల దాసు, (16) కా. శోభప్ప, (17) పా. రామయోగి, (18) గోషిండు, (19) గలంభాదర్, (20) భాదర్ మస్తాఫా, (21) ఆ. అప్పయ్య, (22) దా. కృష్ణదాసు, (23) జి. శోభంశరామదాసు, (24) వరమ్య, (25) నై. దుర్గదాసు, (26) పం. కృష్ణయ్య, (27) నం. శ్రీ లక్ష్మమ్మ, (28) ని. ప్రకాశం, (29) దే. రామానందయోగి, (30) మాల వీరేశం, (31) ఆ. కృష్ణయోగి, (32) తూ. రామబొట్టు, (33) పేషు మహమ్మదు, (34) బృం. లక్ష్మణాచార్యులు, (35) బుచ్చిరాజు, (36) శుబ్రహ్మణ్య కవి, (37) పా. వెంకటప్పయ్య, (38) కా. నాయనప్ప, (39) కృష్ణారెడ్డి, (40) రామదాసు మొదలగు నూరుగురు మహాభక్తుల జీవితములను సంగ్రహించి ప్రకటింపుట మిక్కిలి యవసరమున టచే నీ గ్రంథము ప్రారంభింపబడినది.

గ్రంథముంతయు నొకేవర్గాయము ప్రకటింపుటకు మా ప్రణామ్యముధికవగుటచే భరింపజాలక భక్తిలతా గ్రంథముల ద్వారా నెలకొక కథకు తక్కువలెకండ ప్రత్యేక ప్రత్యేక ముగా గాని అయిదారు కథలజేర్చిగాని ప్రకటింపుటజేర్చింక బడినది గాన శాంధ్రతోక మీ గ్రంథములకు చేదోడు వాదోడు నై సాయమొనర్చగలదని నమ్ముచున్నాడ.

చం దాల వి వ ర ము

రాజపోషకులు సం 1-కి	10	0	0
ప్రధానపోషకులు	5	0	0
పోషకులు	2	0	9
240 పుటలుగల గ్రంథమునకు చందా	1	8	0
చందాదారులకు ప్రత్యేకము	0	4	0

భక్తిలతా సంపాదకుడు

5321 పం.గులూరి వీరరాఘవుడు అప్పికల్లు-బాడల్ల తాలూకా గుంటూరుజిల్లా

మనసారచందిని 8351

శ్రీగోగమలసును, స్త్రీలకునుమహాభక్తులకును శ్రేష్ఠ మయినది. ఎర్రపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు శోరొగి ములను, స్త్రీలకుసంభవించు కునుమరోగములను నిర్మూలన గావించును. నీసారు 1-8-0.

దీక్షి అనపానమునై చుండిన ఆత్మత నుపయోగించుట ముఖ్యము. చుండినతరు నీసా 1-కి రు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము.

పి. కి. పి. అంకులో ఆయుర్వేదసహజంపెరిదేక్షి (నెల్లూడిల్లా

హార్దాగు కమిటీ బహిష్కారము మంత్రిగారే చేసిరి

మధ్యపరగణాల మంత్రియగు రాఘవేంద్రరావు
గారు హార్దాగుకమిటీ యెదుట సాక్ష్య
మిచ్చుటకు ప్రభుత్వముచేరవు
సాక్షులను వెళ్లనియ్యలేదు

రాగపూర్వ, నవంబరు 24:—భారత కేశవుల విద్యా
భివృద్ధి ఎంకేవరకు జరిగినది ఇంకను ఆభివృద్ధి అంటే కెట్టి పర్యా
టులు చేయవలయునను విషయమై విచారణచేసి నైపుణ్య పంపు
చువారికి నివేదించుటకై హార్దాగు కమిటీ నియమించబడినది.
నైపుణ్య పంపు బహిష్కారము చేయవలసియన్నది గణక
నైపుణ్య పంపును సహాయకాక్షలైన యీ హార్దాగుకమిటీ
సభ్యులగుట బహిష్కారించవలయునని యెంచి మధ్యపరగ
ణాల ప్రధానమంత్రిగారు రాఘవేంద్రరావుగారు మధ్యపరగ
ణాల ప్రభుత్వము చేపున సాక్షులనెవరిని హార్దాగు కమిటీవారి
వద్దకు పంపలేదు.

ఒక ప్రభుత్వోద్యోగిని వచ్చి కనప్రక్కను డైరెక్టరు
గారు స్వయంబ్రించి ఢిల్లీలోని హార్దాగు కమిటీవద్దకు పంపిరి.
హార్దాగు కమిటీవారు సాక్షులను పంపవలసినదిగా గోరుచు డై
రెక్టరుగారికి సరాసరి యుక్తరహద్రాయుటకల్గి డైరెక్టరుగారు
అతనిని ఢిల్లీకి పంపియుండిరి. డైరెక్టరుగారు విద్యాశాఖమంత్రి
గారగు రాఘవేంద్రరావుగారి అనుమతిని పొందినందువలననది.
అందువల్ల ఢిల్లీకి వెళ్లిన ఆతనిని మంత్రిగారు తిరిగి కప్పించిరి.
అది హితవాదపత్రిక వ్రాయుచున్నది. (ఆ. ప్ర.)

షడ్రన లేహ్యము

బాక్సరు డి. త్రిమంబక రావుగారు, మెదీకలు పాపు
హోసుపేట, బళ్లారిజిల్లా

ఈ లేహ్యము చూసిరి కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి.
వ్రాత, ఆలబూర, భాష్యరలవలము మున్నగువానిని నిమ్మ
పండుకనమును, చేర్చి యిది తయారుచేయబడినది. ఇది యెన్న
టికిని చెడదు. రాత్రిభోజనమునకును మొదటి వేడి అన్న
ముతో ఒక తులం లేహ్యమును తేలి తినితినవలెను.
పిమ్మట అన్ని పదార్థములను తినవచ్చును. తద్వలములేదు. గర్భిణీ
స్త్రీలుగూడ తినవచ్చును. అజీర్ణము, జ్వరము, వాయువిత్తము,
కడుపునొప్పి, ముండాగ్ని, పులిలేమపులు, మలబద్ధము మున్నగు
వని తొలగిపోవును. అరోగ్యమును బలముచే కలుగును. విద్యాభి
యును తేనివారు దీనిని తినినచో వారికెట్టి వాధ్యయును సా
ధారణముగా కలగదు. ఒక తులం పాకెలు కల ఒక (0.1-0.)
జవా. ఒక డబ్బీ వెల పన్నెండు 0-12-7 అణాలు.

కాకినాడతాలూకా పంచాయతీదార్తనభ

(స్వకీయ విలేఖరి)

లజపత్ రామిగారి మరణము

చావర్లకోట, నవంబరు 24:—వేటి ఉదయవన
చావర్లకోట ప్రాముఖ్యములో సహకారోద్యమాభివృద్ధికై కాకి
నాడ తాలూకా కో-ఆపరేటివ్ యూనియనులో చేసిన సహకార
వరకలిపంపుములయొక్క పంచాయతీదార్తన సమావేశము
జరిగినది. ఈ సభాప్రారంభము శ్రీ శేట్టికంటి శ్రీనివాస
కోశీప్రభుగారిచే జరగజరిగెను.

దేశసేవా దురంధుడు లైన లాలా లజపత్ రామిగారి
యాకస్మికమరణమునకు సభవారు వగమచి అయిన ఆత్మశాంతి
కై ప్రార్థించుచు తీర్మానముచేయబడినది.

గుంటూరు

కుత్బుద్దీన్ దేశభక్తులను దేశసేవా పరా యు ణు
డును నిమ్మనాత్మ ద్వారకుడు వక్త ప్రసంగ ప్రభుత్వ సంపాద
కుడును మహానాయకుడును పంబాబు పరిపాలకునియొ
తిజడన శ్రీ దేశ భాంధవ లాలా లజపత్ రామిగారియొక్క
జీవాల మరణమునకు గుంటూరు ఆర్య యోవకుల సాహితీపంపు
సభ్యులు చింతిల్లుచు వారియాత్మకు శాంతి కలుగుగాకయని వ
రాత్నరని ప్రార్థించు చున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

హామిక్విస్సో గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను అంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

వెల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

చర్మ వ్యాధులను గురుతుకూడ లేకుండచేయు

రాధాకృష్ణ తామరమందు వాడుడు

అన్ని పాపులలో దొరుకును

5135

V. S. SASTRY & Sons, Tenali, Guntur Dt.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

5143

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ఆంధ్రనవాకార సమ్మేళనము

గూడూరి రామచంద్రుడుగారు రూ 1525-2-8

బాకీ తేలినారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, నవంబరు 26:—నిన్నటిదినము రాజమం
డ్రిలో పి. గోరుమా ర్తిగారి అధ్యక్షతన ఆంధ్రనవాకార సమ్మే
ళనముయొక్క డైరెక్టులు సభచేసిరి.

ఈ సమ్మేళన కార్యదర్శిగారు గత నవంబరు 27 తేదీ
గుడవాడలో అహ్వానించిన డైరెక్టర్లసభ రద్దుచేయుటకు గల
కారణములను గుడమూ ర్తిగారు లిఖితముగా వివరించుచు సభ
వారికి తెలిపిచేసిరి.

1926-27 సం॥రములోను 1927-28 సం॥రములోను గల
తెక్కులను బోర్డువారు తనిఖీచేసి ఒక పెద్ద
తీర్మానము చేసిరి. ఆ తీర్మానము ప్రకారము
కార్యదర్శియగు గూడూరి రామచంద్రుడుగారు రూ 1525-2-8
లను సంఘమునకు బాకీపడిరి గనుక వెంటనే చెల్లించవలయును.
గూడూరి రామచంద్రుడు గారి నిర్లక్ష్య వ్యవహారము వల్లనే
యా సమ్మేళనము యిట్టి దురస్థిలో నున్నదనియు తీర్మానించ
బడినది.

ఈ సమ్మేళనముయొక్క సాధారణ సభ దినంబరు 15
తేదీ సాయంకాలము 2 గంటలకు రాజమండ్రిలో. జరుపుటకు
తీర్మానించబడినది.

కో-ఆపరేటివు సొసైటీల రిజిస్ట్రార్గారుగారు హూడ్
గారు యానవంబరునెల 28 తేదీని రాజమండ్రి విచ్చేసి సమ్మే
ళన ప్రతినిధులతో మాట్లాడి సమ్మేళనముయొక్క ప్రస్తుత
వరకలిపంపు తెలిసికొనెదరు. (తెలిపివార్త)

రాజకీయ నిర్బంధితుడగు కిషన్ చంద్రముఖర్జీగారు
18-9-28 తేదీన విజయనగరము విడిచి మగరాష్ట్ర
నకు బోయిన శ్రీమూల సత్యమూర్తిగారికి ప్రభుత్వకార్య
దర్శకత్వపండి యొకబాబు చేరినది. (ప్రీ. ప్ర.)

చివాడ ఇకనుండి పెరిమానుమనే వాడెదరట. చాంద్ర
పానమున పర్యవేక్షించెదరు.

జ్యోతిని గమం ప్రదేశమునందున్న శ్రీమం కిల్లలకట్ట
సానుభూతిని జూపుచున్నాడు. లలపకు మేయరు వీరి సహాయ
మునై ప్రయత్నించుచున్నాడు.

అఖిలభారత మానవజ్ఞేమనంపు సమావేశము

అఖిలభారత మానవజ్ఞేమనంపు కార్యదర్శిగారు, పి.
ఎస్. మల్లికార్జున గారి (వాయుమన్నాడు:—పంపను అఖి
లభారత మానవజ్ఞేమనంపుసభ జనవరి 1928 సం॥లో (తెలం
ద్రమునందు బ్రాచిమూర్తు మానవజ్ఞేమనంపు సభ్యుల యందర
లక్రింద జరుపబడును. ఆహ్వానసంఘ సభ్యులగుము రు. 2.
డెలిగేట్లగుము అ. 8. సర్వమానవజ్ఞేమనంపుములను, తదిత
ర సోదరభావసంఘములను, వీలగునంతమంది డెలిగేట్లనుకంటె
ఈ సభసభ్యుల శ్రేణింద్రమునందు జయప్రదముగ జేయుదుడు
గార.

సర్వమానవజ్ఞేమనంపుసభ్యులగు కార్యమండలం
దిచ్చగల శ్రీ పురుషులు మానవజ్ఞేమ విషయములమీద యా
వశ్యానములనొసగి ప్రార్థింతులు. ఉపశ్యానములనొసగి నిచ్చ
గలవారు 20 తేదీలోగా కార్యదర్శికి దేనినిగురించి తాము మా
ట్లాడదలంచివారో వ్రాయవలయును. ఇటులవ్రాసినచో వారికి
తగిన సదుపాయములు చేయగలము. ప్రేక్షకులు, శ్రుతినిధులు,
పంచను అఖిలభారత మానవజ్ఞేమనంపు కార్యదర్శికి, తెలం
ద్రము 81, దిశంబరులోగా వ్రాసినయెడల వారికి నిధిసహకార్య
ములచేయ వీలగును.

7 ల్లూరుకల్లె సర్వవత్ససమావేశమునకు చాలా వరదరా
జులుగాయదుగా రధ్యక్షత వహించురు. (ప్రీ. ప్ర.)

ప్రాధేనరు శంకరరావుగారి

కార్తెకార్పు గ్రాండు సర్కిసు

విజయనగరములో 27-11-28 తేదీ
నుండి 6 దినములువరకు మాత్రమే

ప్రదర్శింతురు

సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు,
ఎలుగుబంటులు, వశువులు మున్నగు
వాటి అద్భుతపనులు చూడతగినవి.
బి. వి. వేణుగోపాల్ నాయుడు, జనరల్ మేనేజరు

జాబులు

దివిథాలూకా ప్రాథమికవిద్యాసంఘము, 9 వ నభ
దివిథాలూకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘము వ్యవస్థాపక
బ్లక్ కాలర పాఠశాలాధిపతయవారు 15-12-1928 తేదీన ఉద
యము 8-30 గంటలకు మ. రా. శ్రీ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య
చాదరిగారి అగ్రాపకాధిపత్యము క్రింద సమావేశ మగును.
పిం. వే. ల. నరసింహారావు,
కార్యదర్శి.

వీలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదాన సమాజం
15 దేశంబరు వస్త్రదానము జరుగును
(ఎల్లరు కత్తికొలది సహాయపడుడు)
ధర్మములకు రక్షకు లివ్వబడును.
కార్యదర్శికి రు 10-0-0 లు (పదిరూపాయలు) లగాయ
కు యిచ్చువారికి రక్షకులతో పాటు కట్టలనుగూడ (రైగురుకు
తక్కువగాని కార్యకర్తలకు సలకములతో) నిచ్చెదరు.
పసుమర్తి పురుషోత్తము,
అధ్యక్షుడు.

శ్రీ గుంటూరు అన్నదానసమాజము
2-10-28 లగాయకు 17-11-28 ఆఖరువరకు మా
మూల సంకల్పణలు 7 8 724 రీతి వీధుల భోజన మొసంగ
బడెను. మరియు 22-10-28 న మి రాలి శ్రీ గుండవరపు వెం
కట శుభాచారపుపంతులుగారు మహర్షిసమి సందర్శనమున 1 వ
తరగతి సంకల్పణ ఒకటికి 104 రీతి 10-11-28 న మి రాలి శ్రీ
పున్నర వెంకటరామలింగం పంతులుగారు 2 వ తరగతి సంత
ర్పణ ఒకటికి 89, రీతిని అన్నదానమొసంగి సమాజమువారి
కృతజ్ఞతకు కరుణామయుడగు సర్వేశ్వరునియొక్క అనుగ్రహ
మునకును పాత్రులైన విన్నవించుచున్నాను.
న్యాయతి హనుమంతరావు,
17-11-28. కార్యదర్శి.

బొమ్మిడి గ్రామపంచాయతి
21వ తేదీన పె.పంచాయతివారు గానించిన తీర్మానములు—
1. దేశభక్తాగ్రగణ్యుడగు, కంటాలు కేసరి లాలా
అజవతిరాయగారి యశాలమరణమున కీ పంచాయతివారు
మిగుల చింతించుచు, వారి యాత్మకు కాంతిసంగ భగవంతుని
ప్రార్థించుచున్నాడు.
2. శ్రీ కాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డువారు, సర్వ
ప్రజలకు ఈ పంచాయతికి ఆద్యులగు 16, 19 పెక్కు నల యధి
కారముల దెలిగేటట్లు చేసినందులకు, ప్రెసిడెంటుగారికి తమ
కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాడు.
(అధ్యక్షుడు.)

లాటరీ 5308
పోమసుందర పాఠశాల యూనియన్
కాంచీపురం (కంచి)
టికెట్: రెండే అణాలు
అమ్మువారు కావలెను. కమిషన్ కారాగారు
చీట్లు ఎత్తు దినము. 31-12-29.
వీ. రామస్వామిశాస్త్రి, ప్రెసిడెంట్ (రైటర్ షాఫ్ట్ సబ్జెక్ట్)

భారతసారము
గవూడి కుప్పస్వామయ్యగారిచే విరచితము
ఈ యాంధ్రవచన గ్రంథము భారతకథలను నీతులను
సంగ్రహముగా వివరించునది. సలక్షణములకు ముఖంబును నగు
దుర్గుడు మధుర కైలిని వ్రాయబడినది. దీని కైలి సాంపును పనే
కపండితులు పొగడియున్నారు. ఇది బెక్ స్టైలుస్కుకమిటీ వా
రిచ్చేసంగీకరింపబడినది. తమ పాఠశాలలో బుక్ సెలక్షన్ గ్రంథము
గా నిర్ణయించుటకై యనేకులు హైస్కూలుల పండితులు ప
లుమారులు కోడటచే నిది యిపుడు ముద్రించబడినది.
ఈయన క్రమగ్రంథము పాఠశాలలోని బాలికలను బాలకును
బుద్ధివంతునినది. సకల జనలను జదివి యానందింపఁ దగినది.
నల ఒక రూపాయ. 5349
వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అందు సన్న
203, పుస్తకశాల - మద్రాసు. అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

జ్యోతిషము:—భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్ర
శ్నలకు బదులు వ్రాయబడు రు. 1-0-0 వై
ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 వి. పి ఖర్చులు. 0-4-0
ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 2595
వి. కే. శతగోపాచారియార్, తిరుత్తణి.

జాతక మార్గాంశము
8 వ భాగము అమృతయారైదు. బంధ పుష్కము
ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆగ్రా
మంతయు మేవలగ్నములగాయితు మినగ్నము లభింపఁ గ
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా జ్యోతిషము లోని 5 వ
వ్రాయబడినవి. పెల రూ 1-8-0. పోస్టుఖర్చు జరెను.
ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోవాలపురం.
5349 కొత్తపేటపాట్ల, గోదావరి జిల్లా.

గుణములేదని ఋజువుచేసిన రూ 100
5365 బహుమానము
అద్భుత మూలరోగనివారిని
మందువెల రూ 10-0-0 పోస్టుఖర్చు వేరు
అత్రేయ ఫార్మశీ, బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా)

మద్రాసు
పందెములు
1928 - 29.
మొదటి దినము
శనివారం.
5313
డిశంబరు 1 వ తేదీ.

రాజరాజేశ్వరి జ్యోతిషాలయం
మీమాతకగాని, తేదీసమయముగాని పంపిన కైమి
రాష్ట్రరీత్యా 20 లగ్నములు కట్టి అమృత్యువయము, యోగ
విషయము, కర్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుట
కు రు 5-0-0 దళాంత్యక్షణగోరువారు ఉత్తముద్యారా
లిసికోనవలయును. అయ్యోగవయము యోగవిషయము లగ
త్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు 2-0-0
4978 బెజవాడ, పూర్ణానందరవిట

మాలవల్లి:—కి సంపుటములు రు. 3-0-0
నాయకురాలు:—నాటకము రు. 1-0-0
కొద్దివతులు మాత్రమే యున్నవి.
ఈక్రిందివారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనదు.
5378 పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ, గుంటూరు.

దిర్ఘరోగవి
శుభపాతం. రమ్మ. మొండిచిక్కవ్యాధులను గ్యూరింటి వచ్చి
దుర్బులున్నాను. మావి అన్నియు క్రొత్తదికిచ్చి వచ్చి. ౧
లుపును. చక్కని సలహా నిచ్చెను. "నెక్స్ట్" ఈ నాంబు యొం
దిగ నేరియా, చిక్కుపహమేనాం, అత్తుల్లం నపుంపాత్రియం.
అతిమాత్రం శ్రీపురుష సర్వమర్మసానవ్యాధులు గ్యూరింటి.
రు 2/- మందులు పనిచేయనినో ఖరీదుపాడెను. 5343

ప్రకటన
రోగులు వ్యయముగా నిచ్చిగాని, బాలబాల్యముగా
కోగలగములను తెలుపుదు లేనినచో రోగవ్యాధానా
పుచ్చుకొనవలసిన ముందు, వ్యవస్థా నిర్ణయించుకొన
పుటితముగ వ్రాసి, పంపబడును.
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి భజనా

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1923 వరల నవంబరు 27-వ తేదీ మంగళవారము

1. బూద్యములు		
బియ్యము	రూ 42 కలది రు	18 0 0 18 8 0
బియ్యము	,, డిల్కో	,, 18 8 0 14 8 0
బియ్యము	,, డిల్కో	,, 15 8 0 17 8 0
బియ్యము	,, ర 104 బస్తా 1-కి	,, 11 0 0 12 0 0
బియ్యము	,,	,, 21 0 0 24 0 0
2. ధాన్యముపదార్థాలు		
కలయలు	బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 0 0 17 0 0
కలయలు	,, డిల్కో	,, 15 0 0 17 0 0
కలయలు	,, డిల్కో	,, 16 0 0 17 8 0
బియ్యములు	,, డిల్కో	,, 15 8 0 17 8 0
ఉలవలు	,, ర 195	,, 10 8 0 11 8 0
3. నూనెవస్తువులు		
నవ్వులనూనె	గా 1-కి	,, 145 0 0 150 0 0
నవ్వులు	మ 1-కి	,, 14 0 0 21 0 0
తేలు నెనగపట్టు	గా 1-కి	,, 49 0 0 50-0-0
తేలు నెనగనూనె	గా 1-కి రు 112 విషకానూనె 105	
అనుదము	గా 1-కి	97 0 0 100 0 0
4. చిల్లరవస్తువులు		
చాయవస్తువు	గా 1-కి	190 0 0 101 0 0
కూరకము	,,	75 0 0 88 0 0
విరకకాయలు (గుంటూరువి)	గా 1-కి	70 0 0 84 0 0
దనియాల	,, గా 1-కి	70 0 0 84 0 0
గుంటూరుపొయ్యి నీలిమందు	మబుగు 1-కి రు 40, 45	
కాళిపొయ్యి	,,	,, 50, 55
కెల్లము	గా 1-కి	రు 28 0 0 49 0 0
అక్కచక్కెర	బస్తా 1-కి	,, 26 1 0 26 5 0
విరిచిడురు	గా 1-కి	,, 35 0 0 70 0 0
5. ఇనుము		
వట్టారకం	గా 1-కి	,, 82 0 0 84 0 0
చురకం	,,	,, 29 0 0 85 0 0
రత్తం	,,	,, 27 0 0 85 0 0
6. నూలు		
నం 20 బెన్ని	సింహా యాటి	రు 8 2 0
నం 6	,, కట్టార	,, 5 8 0
నం 24	,, లాకి	,, 6 0 0
నం 20 1/2	రత్తేస్త్రీలు	,, 7 7 0
నం 40	జమ్మి 10 పా	,, 11 12 0
నం 41	పాంకొ	,, 6 2 6
నం 42	రాబ	,, 10 8 0
నం 43	రత్తేస్త్రీలు	,, 4 12 8
7. చూడి		
చోండావ్వు	బాంబ 1-కి	రు 856 0 0
8. బోహములు		
బొడి 100	మలం 1-కి	రు 61 8 0 రు 61 12 0
బొహములు	1-కి	,, 21 0 0 21 2 0
బొహము	1-కి	13 6 0
బొహము	గా 1-కి	,, 280 0 0 284 0 0
బొహము	గా 1-కి	,, 280 0 0 282 0 0
9. రంగులు		
అతి మెరుపు రంగులు అలివరంగు సింహా		
సీసా 1-కి గీయ 200 కి	రు 58 0 0	
,,	రు 3 0 0	1 10 6
,,	రు 3 0 0	1 10 0
,,	రు 3 0 0	1 9 0
,,	రు 3 0 0	1 8 6
,,	రు 3 0 0	1 8 0
బెరుగు రంగులు	రు 3 0 0	8 4 0
,,	రు 3 0 0	1 0 0
,,	రు 3 0 0	1 1 0

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పీ. లు సంపుట సొమ్ము వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకువ్రాసి పత్రములు వ్రేలాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్ హదా	24-0-0
" ఆరమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మాడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాది సంచికలు	క్రొత్తది "	"	1-0-0
చందాదార్లకు			
చందాదార్లకానివారికి	"	"	2-0-0

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కల్ హదా	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	"	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి పాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాబిన్లో వైదు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 6-0-0. వీ. పీ. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున ప్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరిఘువీర, కనారాయణ, కాళహస్తిశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు 9-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని బెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-2-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. 0-5-0
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చిత్రమిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 7 భక్తుడదము (వచనము): పాద్యమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాద్యమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. 0-10-0
- 8 భీష్మండు (అయిదంకముల నాటకము): నాల్గేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (అనర్ప) 0-0-0
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి శివ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిథలములు) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

శ్రీనాగేశ్వర

జ్యోతిర్విద్యాలయము

5320

పవరుపేట, ఏలూరు. ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే

దీనియొక్క ముఖ్యోద్దేశమేమనగా గ్రంథశాలను చేత నన్ను విద్యార్థులకు చింతనకు నీవిద్యను చేర్చుట, శేషకాలం శేర్పరచుట, వలయువారల కీ శాస్త్రమునుగూర్చి యువస్వస్థిం చుట, జాతక, గోచార, ప్రశ్న, మహూర్త, వాస్తు, శకున వ్యప్త్యాది సమస్తవిషయముల గూర్చియు ఫలములు తెలిపుట, ఏతేట వంశాంగముల రచించి కాలజ్ఞానమును, సవ్య, అర్ధ, అరిష్ట, వాత, ఆకాశములగూర్చి జాతమున వ్యక్తమయియున్న ముఖ్యోద్దేశములై యున్నవి. ఇందులకు ధన మనసరమగుచే జాతకములను ప్రత్యేకవ్యవస్థయోగములకు శేర్పరచియుంటిని.

వలయువారు:— కుప్పా విశ్వవతిశాస్త్రి, శ్రీ నాగేశ్వర జ్యోతిర్విద్యాలయం, ఏలూరు.

నత్యమరిశ్చంద్రియము

(5-వ కూర్పు) 1-0-0

సాత్రాజిత్రియము (సంగీతరసము) 0-12-0

(శ్రీకవితాకళానిధి బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి)

చిత్రమాధవ నాటకము

(Comedy of errors) 0-8-0

వర్తకులకు కమిషను) సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు, 5147 12, పిలాతోపు మైలాపూరు, మద్రాసు.

అత్యద్భుత కుంభకులధ్వారా భాస్కరం

సమస్త కుంభకులధ్వారా అమోఘప్రక్రియ గుణములేదని రుజువుచేయువారికి రు. 1116 బహుమానము కుంభకులధ్వారా పాలిటి పండిగా వక మహా కృషివల్ల మా సంస్థానమునకు సమర్పించబడి అసంఖ్యాకములైన కుంభకులను నశింపజేసి, మా ఆశ్రమమునకు కీర్తిదర్శనయోగ్యతా పత్రములకు

వివరములకు నేడే వ్రాసిన మా అత్యద్భుత కుంభకులధ్వారా భాస్కరమును శీటలాగును ఈ చిత్రముగా కంఠపఠము. దానికి ప్రకటనలకు మోసపోకుడు.

టి. వి. రాఘవాచార్యులు, జమిందారు,

శ్రీ రాఘవాయుర్వేదాశ్రమం,

5210 కడలి-రాజ్ కల్యాణ, కూర్మ గోపానికిల్లా.

వెలువడినది! నూతనముగా!!

షేక్స్పియర్ను బిశ్మిల్ అను

విషాద విజయసేన

(నవరసధరితముగు 5 అంకముల నవన నాటకము)

గ్రంథకర్త - కిర్తి శేఖరుని (బి. శ్రీ) వీరభట్ల సహకారముగారు, యీ నాటకము షేక్స్పియర్ కవివ్రాసిన (బిశ్మిల్) నాటకమున కనువాదముగా గ్రంథకర్త కర్తవారికి గల రంగసలాక్షరభాషను బట్టి రసవంతముగు పాత్రపాటముతో, మృదుమధురపద లాలిత్యములతో, మధులాలకు వద్యములతో ముచ్చటగు శృంగారరసములతో ప్రదర్శనయోగ్యముగను, శతసయోగ్యముగను రచియింపబడినది. వంద పాముల తెల్లరీ నాటక మొకసారి ప్రదర్శనపందముగ జరిగి యానందింపుడు. కొలది ప్రతులు మా క్రమే గలవు. త్వరపడుడు, ఆలస్యమాకొండగమే, వెల ప్రతి 1 కి రు. 1-0-0 మాత్రమే, పోస్టుఖర్చులు కొనువారివే.

వలయువారు:—

5340

వీరభట్ల భాస్కరరావుగారు,

జగన్నాథపురం, కాశీనాథ, అనివ్రాయుడు.